

***Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Zakopanem***

**Raport z działań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w
zakresie zdrowia publicznego na terenie powiatu
tatrzańskiego za rok 2025**

**CHRONIMY ZDROWIE
Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI**

SPIS TREŚCI

1.Podstawowe cele działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem	2
2. Działalność statutowa PSSE w Zakopanem w 2025 roku.....	3
1) Sekcja Nadzoru Epidemiologii – sytuacja epidemiologiczna.....	3
2) Sekcja Nadzoru Higieny Żywności i Żywienia	7
3) Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej	16
4) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży	22
5) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Higieny Pracy.....	26
7) Oddział Laboratoryjny – Punkt Poboru Próbek.....	31
8) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia	31
3. Realizacja projektów	34
4. Zagadnienia poruszane w zapytaniach składanych w trybie dostępu do informacji publicznej.	34
POSUMOWANIE	35

1. Podstawowe cele działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego. Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne podejmują działania, mające na celu ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych na nadzorowanym przez siebie terenie.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zakopanem wykonuje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zakopanem. Głównym celem działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem jest ochrona zdrowia publicznego oraz poprawa stanu sanitarnego powiatu tatrzańskiego poprzez:

- Sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu tatrzańskiego.
- Prowadzenie efektywnej działalności kontrolnej oraz edukacyjnej i zdrowotnej wobec kontrolowanych zakładów, zmierzającej do wyegzekwowania przestrzegania obowiązujących przepisów prawa krajowego i europejskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia.
- Kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących higieny środowiska, a zwłaszcza wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- Zapewnienie efektywnego nadzoru nad produktami kosmetycznymi, produktami biobójczymi, substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, prekursorami narkotyków kat. 2 i 3, nowymi substancjami psychoaktywnymi, środkami zastępczymi celem ochrony zdrowia publicznego.
- Zapobieganie powstawaniu oraz szerzeniu się chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru oraz prowadzenie działalności przeciwepidemicznej.
- Doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Zakopanem z wykorzystaniem usług informatycznych i cyfrowych w tym Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) oraz systemu Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją EZD RP.
- Organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych dzieci i młodzieży powiatu tatrzańskiego oraz wypoczywających na terenie naszego powiatu.

W 2025 roku pracownicy PSSE podejmowali wszystkie działania statutowe. Niezależnie od działań przeciwepidemicznych przez cały rok sprawowali zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny, mający na celu ochronę mieszkańców powiatu tatrzańskiego oraz przebywających w nim turystów. W okresie wzmożonego ruchu turystycznego prowadzili wzmożone działania kontrolne w obszarze żywienia, wypoczynku dzieci i młodzieży oraz bazy noclegowej. Ponadto prowadzone były podczas kontroli intensywne działania informacyjno-edukacyjne dotyczące m.in. bezpiecznego wypoczynku, profilaktyki chorób zakaźnych, chorób zawodowych, podstawowych zasad higieny osobistej, wymagań w zakresie projektowania, wykonywania i prawidłowej eksploatacji instalacji wentylacji mechanicznej oraz pozostałych instalacji sanitarnych, zasad właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej oraz prowadzenia badań bakteriologicznych mających na celu zmniejszenia ryzyka występowania bakterii z rodzaju Legionella oraz zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W 2025 roku wdrażane były kolejne moduły do pracy w Systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS). System ten w istotny sposób usprawnił pracę, a jednocześnie ujedynolcił i zautomatyzował wiele procesów. W 2025 roku w ramach Modułu Kontroli została udostępniona ewidencja zgłoszeń interwencji. Poprzez platformę e-Sanepid petenci mogą przekazywać zgłoszenia interwencji w zakresie zdrowia publicznego.

Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne zobligowała nas do cyfryzacji procesów, w tym do umożliwienia załatwiania spraw drogą elektroniczną. W PSSE

w Zakopanem wdrożono system EKD RP dla części spraw prowadzonych w nadzorze sanitarnym i części spraw w administracji.

Ponadto w trakcie przeprowadzanych kontroli wszystkie komórki organizacyjne (oprócz żywienia i epidemiologii) prowadzą działania promocyjno-edukacyjne, które odnotowywane są w protokołach.

Wszyscy pracownicy przez cały rok dążyli do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach organizowanych przez GIS oraz inne podmioty zewnętrzne.

W 2025 roku pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem znajdowało się 5938 obiektów, w tym:

- 2188 obiektów żywnościowo-żywnościowych;
- 2866 obiektów komunalnych (m.in. hoteli i kwater prywatnych);
- 257 (180 obiektów przystosowanych do wypoczynku dzieci i młodzieży + 75 placówek stałych – szkoły, przedszkola, żłobki, itp.);
- 175 obiektów lecznictwa otwartego i zamkniętego;
- 382 zakładów pracy nadzorowanych przez HP oraz
- 70 obiektów pod nadzorem PZ.

W 2025 roku wykonano ogółem 3193 kontroli i wizytacji, w tym:

- planowych - 1809
- doraźnych - 1302
- wizytacji PZ- 82

Przeprowadzono 1075 wywiadów epidemiologicznych.

W 160 obiektach ujawniono nieprawidłowości (spadek o 20% w stosunku do 2024 r.).

Wydano ogółem 670 decyzji merytorycznych. Decyzje merytoryczne dotyczyły poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów, zatwierdzenia nowych obiektów oraz zmian w nadzorowanych obiektach. Ponadto wydano 920 decyzji płatniczych, 167 opinii sanitarnych, 518 postanowień i 26 tytułów wykonawczych.

Nałożono 53 mandaty karne na kwotę 13 100 zł.

W ramach nadzoru pobrano 966 próbek do badań laboratoryjnych (żywność + woda + kosmetyki + mikrobiologia ludzka)

Podczas kontroli przeprowadzono 1249 działań promocyjno-edukacyjnych, co stanowiło 91% wykonanych kontroli.

Plan kontroli wykonano w 104 % - kontrole planowe 97%, kontrole doraźne 109% w stosunku do założeń planu na 2025 rok.

2. Działalność statutowa PSSE w Zakopanem w 2025 roku

1) Sekcja Nadzoru Epidemiologii – sytuacja epidemiologiczna

Nadzór nad chorobami zakaźnymi - zapobieganie i zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi

Porównanie zachorowań na poszczególne jednostki chorobowe:

	2024 rok	2025 rok
1. Zachorowania wykazane w meldunku MZ-56	2109	2281
2. Zachorowania na salmonellozy	19	4
3. Zakażenia bakteryjne wywołane przez <i>Clostridium difficile</i> PL	21	35
4. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe określone i nieokreślone	7	1
5. Zachorowania na wirusowe zakażenia jelitowe	472	334
6. w tym rotawirusy	40	52
7. w tym norowirusy	53	63
8. Biegunki u dzieci do lat 2	6	5
9. Listerioza	0	1
10. Krztusiec	25	3
11. Płonica - szkarlatyna	146	43

12.	Choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes, inwazyjna - zespół wstrząsu toksycznego	3	0
13.	Róża	10	2
14.	Kiła	4	5
15.	Borelioza	9	1
16.	Osoby szczepione p/wścieklicznie	26	29
17.	Zachorowania na ospę wietrzną	392	243
18.	Odra	1	0
19.	Nowo wykryte zakażenia HIV	2	4
20.	Świnka	0	0
21.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna - posocznica	6	3
22.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae - zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	0
23.	Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A	1	0
24.	Zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C	0	0
25.	Gruźlica	6	5
26.	COVID-19	317	404
27.	Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	478	987
28.	Zakażenie wirusem RSV	86	147

W zakresie dotyczącym nadzoru nad chorobami zakaźnymi

Odnotowano **2281** wszystkich zgłoszonych podejrzeń/zachorowań na choroby zakaźne, przeprowadzono **1075** dochodzeń epidemiologicznych.

Odnotowano bardzo duży wzrost zachorowań na grypę i RSV oraz wzrost zakażeń Clostridium difficile.

Spadek zachorowań na salmonellozę, szkarlatynę, wirusowe zakażenia jelitowe, boreliozę, ospę wietrzną.

W związku z objawami ze strony układu oddechowego na grypę hospitalizowanych było 116 osób, a na RSV 60 osób (w tym dzieci do lat 2 - 30).

Nastąpił niewielki wzrost zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne zgłaszane zgodnie z raportem **MZ-56 o ok. 8%** związane to było ze wzrostem zachorowań na grypę potwierdzoną testem antygenowym COMBO oraz RSV.

Zbiorowe zatrucia i zakażenia

Zarejestrowano **2 ogniska zakażenia chorobą przenoszoną drogą pokarmową**. Czynnikiem etiologicznym były **Norowirusy**.

Ogółem na zakażenie narażonych było **183 osoby** z tego zachorowało **53 osób** w tym **44 dzieci**.

Występowanie ognisk epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

W 3 szpitalach zarejestrowano łącznie **10 ognisk szpitalnych**.

Zgłoszono:

- 1 ognisko zakażenia Clostridioides difficile;
- 6 ognisk zakażenia Sars-CoV-2.
- 2 ogniska wirusa grypy typu A
- 1 ognisko Klebsiella pneumoniae

Ogółem zakażonych zostało **39 pacjentów i 0 osób z personelu**.

Zakażenia dotyczyły:

- Szpitala Powiatowego w Zakopanem przy ul. Kamieniec 10,
- Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego w Zakopanem przy ul. Ciągłówka 9,
- Szpitala Specjalistycznego Chorób Płuc „Odrodzenie” w Zakopanem przy ul. Gładkie 1.

Realizacji szczepień ochronnych

Sekcja Nadzoru Epidemiologii ma pod nadzorem 16 punktów szczepień, w których przeprowadzono 18 planowanych kontroli (2 w szpitalu + 15 w przychodniach i ośrodkach zdrowia + 1 centrum dializ).

W zakresie obowiązkowych szczepień ochronnych Sekcja Nadzoru Epidemiologii nadzoruje **13 044 dzieci** i młodzieży urodzonych w latach **2006-2025**.

Szczepieniami objęto:

- 93,1% dzieci przeciwko WZW typu B;
- 94,9% dzieci przeciwko błonicy – tężcowi;
- 94,3% dzieci przeciwko krztuścowi;
- 90,5% dzieci przeciwko *Poliomyelitis*;
- 91,0% przeciwko odrze – śwince – różyczce;
- 84,7% zakażenia *Haemophilus influenzae* typ B;
- 85,3% dzieci przeciwko *Streptococcus pneumoniae*;
- 96,6% przeciwko gruźlicy z rocznika 2025;
- 96,7% przeciwko gruźlicy z rocznika 2024;
- 72,0% przeciwko zakażeniom rotawirusowym z rocznika 2025;
- 73,0% przeciwko zakażeniom rotawirusowym z rocznika 2024.

W zakresie szczepień zalecanych nieobowiązkowych w punktach szczepień zaszczepiono:

- 53 osób przeciwko krztuścowi;
- 60 osób przeciwko błonicy;
- 173 osób w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B;
- 58 osób w ramach szczepień obowiązkowych osób narażonych przeciwko ospie wietrznej;
- 105 osób zaszczepionych obowiązkowych szczepionek przeciwko tężcowi poekspozycji.

W roku 2025 pracownicy Sekcji Nadzoru Epidemiologii zorganizowali naradę dla Pracowników Punktów Szczepień mieszczących się na terenie powiatu tatrzańskiego na temat „Niespodziewane zdarzenie przerwania łańcucha chłodniczego-co zrobić by zmniejszyć ryzyko popełniania błędów”, podczas którego przypomniano o konieczności zgłaszania osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Ponadto przedstawiciel Sekcji Nadzoru Epidemiologii wraz z przedstawicielem Oświaty i Promocji Zdrowia przeprowadził akcję promocyjną szczepień zalecanych dla Seniorów.

Działania dotyczące osób uchylających się od szczepień

Wysłano ok. 180 pism informacyjnych do rodziców dzieci uchylających się od szczepień ochronnych. Po otrzymaniu pism informacyjnych tylko kilkoro rodziców dopełniło obowiązku szczepień ochronnych u swoich dzieci.

Wystawiono:

- **33 upomnienia** dotyczące nie wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz
- **14 tytułów wykonawczych** wraz z 14 wnioskami do Wojewody o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień. Ponadto
- **18 wniosków o ponowne nałożenie środka egzekucyjnego.**

W roku 2025 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej **zgłoszono 117 małoletnich osób, których rodzice odmówili szczepień.**

Łącznie liczba niezaszczepionych dzieci pod koniec roku 2025 wynosiła 290.

Do PSSE w Zakopanem wpłynęły zarzuty do prowadzonych postępowań egzekucyjnych.

- **wydano 2 postanowienia na złożone zarzuty do wystawionych tytułów wykonawczych**
- przekazano do MPWIS **2 stanowiska na złożone zażalenia** na postanowienia PPIS.

MPWIS zaskarżone postanowienia utrzymał w mocy.

W wyniku prowadzonych postępowań w roku 2025 szczepienia **podjęto 12 dzieci.**

Nadzór nad obiektami ochrony zdrowia

W zakresie nadzoru bieżącego nad warunkami higienicznosanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne Sekcja Nadzoru Epidemiologii w 2025 **nadzorowała 175 obiektów.**

Przeprowadzono **244 kontrole**, w tym 151 planowych, 93 doraźne (22 sprawdzające, 20 interwencyjnych i 51 tematycznych) w następujących grupach obiektów:

- szpitale (w tym przychodnie przyszpitalne, punkty szczepień i zespoły ds. zakażeń; szpitalnych) – **86 kontroli**;
- przychodnie i ośrodki zdrowia – **86 kontroli**;
- indywidualne praktyki lekarzy dentyków – **19 kontroli**;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie – **15 kontrole**;
- indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków – **1 kontrola**
- grupowe praktyki lekarzy dentyków – **6 kontroli**;
- praktyki pielęgniarek i położnych – **6 kontrole**;
- rehabilitacje (poza oddziałami szpitalnymi) – **9 kontroli**;
- laboratoria medyczne – **4 kontrole**;
- centrum dializ – **3 kontrole**;
- centrum krwiodawstwa – **1 kontrola**;
- Zakłady Rehabilitacji Leczniczej – **4 kontrole**;
- inne – 2 kontrole w Centrum Krwiodawstwa w Zakopanem Hemodynamika.

Ponadto przeprowadzono **2 kontrole interwencyjne** związane z chorobami zakaźnymi poza podmiotami leczniczymi - zatrucia.

Placówki medyczne podjęły działania dostosowawcze do obowiązujących przepisów. Poprawiły stan sanitarnohigieniczny, techniczny, zainwestowały w nowoczesny sprzęt, co poprawiło przepustowość jednostek oraz umożliwiło polepszenie jakości świadczonych usług. Przeprowadzone kontrole kompleksowe wykazały **16 niezgodności** z przepisami prawa w następujących rodzajach obiektów:

- 6 w szpitalu,
- 7 przychodnie i ośrodki zdrowia,
- 1 rehabilitacje
- 1 w centrum dializ,
- 2 w Indywidualnych praktykach lekarzy dentyków

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano nakazujące decyzje administracyjne lub **nałożono 1 mandat na łączną kwotę 100 zł.**

Nieprawidłowości odnotowane podczas kontroli w większości dotyczyły:

- 8 - nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego obiektów,
- 2 - nieprawidłowego stanu sanitarnohigienicznego
- 6 - nieprawidłowego stanu technicznego

Ogółem skontrolowane jednostki zastępują na ocenę dobrą.

Sekcja Nadzoru Epidemiologii w 2025 r. rozpoczęła ogólnopolską kontrolę kart uodpornienia w Punktach Szczepień, która objęła łącznie ponad 13 000 kart na terenie powiatu tatrzańskiego.

Drugi etap kontroli objął ponad 2 700 kart uodpornienia do weryfikacji. Pracownicy PSSE w Zakopanem wykonali łącznie 51 kontroli tematycznych w Punktach Szczepień w związku z ww. ogólnopolskim programem.

2) Sekcja Nadzoru Higieny Żywności i Żywienia

Nadzór nad obiektami

Sekcja nadzorowała **2192** zakłady.

Liczba obiektów w wybranych grupach kształtowała się następująco:

- żywienia zbiorowego otwartego - **952**
- żywienia zbiorowego zamkniętego - **513**
- zakładów obrotu artykułami spożywczymi – **39**
- zakładów produkcji środków spożywczych – **72**
- obrotu przedmiotów użytku - **11**
- zakłady usług cateringowych - **5**

Skontrolowano 49% nadzorowanych zakładów (zgodnie z założeniami wieloletniego planu budżetowego). **37%** oceniono na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu.

Plan pracy zrealizowano w 99%, oraz w **108%** wg założeń dot. działań nieplanowych kontroli.

Przeprowadzono 1490 kontroli zakładów żywieniowo-żywnościowych i **4 kontrole** obiektów obrotu przedmiotami użytku, w tym **251 kontroli interwencyjnych**.

110 kontroli było negatywnych, co stanowi 7,4% wszystkich wykonanych kontroli. **Kontrole nieplanowane** stanowią **44%** wszystkich wykonanych kontroli.

Nałożono **48 mandatów** na kwotę **11 800 złotych**.

Lp.	MZ-48	PRODUKCYJA	OBROT	ŻYWIENIE ZBIOROWE TYPU OTWARTEGO	ŻYWIENIE ZBIOROWE TYPU ZAMKNIĘTEGO	OBIEKTY OBROTU	ZAKŁADY USŁUG CATERINGOWYCH	OGÓŁEM
•	Liczba obiektów w nadzorze sanitarnym	72	639	952	513	11	5	2192
2.	Liczba obiektów zatwierdzonych	4	63	57	10	0	0	134
3.	Liczba obiektów skontrolowanych	44	327	388	319	4	0	1082
4.	Liczba obiektów ocenionych wg arkusza oceny stanu	36	231	295	252	4	0	818
5a.	Liczba obiektów zaklasyfikowanych do kategorii niskiego ryzyka (N)	9	188	30	0	11	0	238
5b.	Liczba obiektów zaklasyfikowanych do kategorii średniego ryzyka (S)	23	62	562	2	0	0	649
5c.	Liczba obiektów zaklasyfikowanych do kategorii wysokiego ryzyka (W)	40	389	360	511	0	5	1305

6.	Liczba obiektów z wdrożonym systemem GHP i GMP	71	607	915	513	11	5	2122
7.	Liczba obiektów z wdrożonymi zasadami systemu HACCP	67	570	894	481	11	5	2028
8.	Liczba przeprowadzonych kontroli	55	461	540	434	4	0	1494
9.	Liczba kontroli interwencyjnych	2	55	63	31	0	0	151
10.	Liczba wydanych decyzji zarządzających	0	0	1	1	0	0	2
11.	Liczba decyzji ograniczenia produkcji lub unieruchomienia zakładu	0	0	0	1	0	0	1
13.	Liczba nałożonych mandatów karnych	1	17	23	7	0	0	48
14.	Kwota nałożonych mandatów	100	5900	4100	1700	0	0	11800
15.	Liczba wniosków o ukarania	1	6	2	4	0	0	13
17	Liczba wnioski o nałożenie kar pieniężnych przez PWIS	1	6	2	4	0	0	13
19	Liczba pobranych próbek	0	134	7	0	0	0	141

Pod nadzorem znajdowało się **2192 zakłady**, z czego do kategorii:

- niskiego ryzyka (N) zakwalifikowano **11%**
- średniego ryzyka (S) zakwalifikowano **30%**
- wysokiego ryzyka (W) zakwalifikowano **59%**

Przeprowadzono **818 planowanych kontroli kompleksowych** oraz **18 planowanych kontroli tematycznych**. Nie skontrolowano 6 obiektów z grupy kontroli planowanych kompleksowych: 2 zakłady produkcyjne oraz 4 punkty małej gastronomii.

Analiza oceny stanu sanitarnego w poszczególnych grupach obiektów:

- **Zakłady produkcji**
  - Oceniono 36 obiektów, co stanowi 92 % planu
  - Nie dokonano oceny stanu sanitarnego na podstawie arkuszy oceny 3 punktów: dwóch wytwórni lodów, jednej produkcji domowej
  - Jedna wytwórnia lodów miała zawieszoną działalność przez cały rok, druga wytwórnia lodów zmieniała zakres działalności ograniczając działalność do małej gastronomii, kontrola

zrealizowana uwzględniona w innej grupie obiektów, natomiast w obiekcie produkcji domowej podczas próby podjęcia kontroli nie prowadzona była produkcja żywności.

- System HACCP wdrożono w 67 obiektach, co stanowi 93% obiektów znajdujących się pod nadzorem w tej grupie.
- 55 % obiektów zaklasyfikowanych jest do kategorii wysokiego ryzyka, 32% zaklasyfikowanych do kategorii średniego ryzyka, natomiast tylko 13% do kategorii niskiego ryzyka.
- Nie we wszystkich **zakładach produkcji** dokonano oceny stanu sanitarnego, ponieważ nie były ujęte w planie na rok 2025 (nie stanowią obiektów wysokiego ryzyka).

- **Sklepy i kioski spożywcze, hurtownie, obiekty ruchome i tymczasowe oraz inne obiekty obrotu żywnością**

- W obrocie oceniono 231 obiektów, co stanowi 106% planu obiektów obrotu planu.
- Nie dokonano oceny stanu sanitarnego na podstawie arkuszy oceny 2 hurtowni spożywczych oraz 2 innych obiektów obrotu żywnością (zawieszona działalność)
- W zamian dokonano oceny stanu sanitarnego na podstawie arkuszy oceny 3 sklepów spożywczych oraz jednego środka transportu.
- Dodatkowo dokonano oceny 13 obiektów obrotu żywnością, przyczyną wykonania dodatkowych kontroli w tej grupie były niedobory kontroli w grupie obiektów małej gastronomii wynikających z likwidacji lub braku zlokalizowania obiektów ruchomych
- Zatwierdzono 63 zakłady obrotu żywnością, w tym 19 sklepów spożywczych, 1 kiosk, 5 hurtowni spożywczych, 34 obiekty ruchome i tymczasowe oraz 4 inne obiekty obrotu żywnością.
- System HACCP wdrożono w 570 obiektach, co stanowi 89% obiektów znajdujących się pod nadzorem w tej grupie
- 61% obiektów zaklasyfikowanych jest do kategorii wysokiego ryzyka, 10% zaklasyfikowanych do kategorii średniego ryzyka, natomiast 29% do kategorii niskiego ryzyka
- W tej grupie obiektów odnotowano znaczną ilość tj. 228 kontroli nieplanowanych doraźnych, są to kontrole interwencyjne wynikające z powiadomień w systemie Rasff oraz ze zgłoszonych sygnałów obywatelskich.
- Znaczą część stanowią kontrole odbiorowe tj. 86 kontroli, z czego wydano 63 decyzje zatwierdzające na nowe obiekty. Dużą część stanowią również kontrole tematyczne z poboru prób żywności, przeprowadzono 52 takich kontroli, podczas których pobrano 134 próbki żywności do badań, co stanowi 56 % wszystkich pobranych próbek.
- Nie we wszystkich obiektach obrotu dokonano oceny stanu sanitarnego, ponieważ nie były ujęte w planie na rok 2025 (obiekty te kontrolowane są 1 x na 2 lata).

- **Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego**

- 295 obiektów, co stanowi 93 % planu obiektów żywienia zbiorowego otwartego.
- W małej gastronomii oceniono 143 obiekty, natomiast 152 obiekty z grupy restauracji dokonano oceny stanu sanitarnego na podstawie arkuszy oceny 6 obiektów.
- Dodatkowo dokonano oceny stanu sanitarnego na podstawie arkuszy oceny 4 obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego oraz 13 obiektów obrotu żywnością
- Zatwierdzono 57 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym 50 obiektów małej gastronomii.
- System HACCP wdrożono w 894 obiektach, co stanowi 94% obiektów znajdujących się pod nadzorem w tej grupie.
- W zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego 38% obiektów zaklasyfikowanych jest do kategorii wysokiego ryzyka, 59% zaklasyfikowanych do kategorii średniego ryzyka, natomiast tylko 3% do kategorii niskiego ryzyka.

- W tej grupie odnotowano największą ilość, tj. 245 kontroli nieplanowanych doraźnych, są to 58 kontroli interwencyjnych w związku ze zgłoszonymi sygnałami obywatelskimi oraz 102 kontrole odbiorowe, z czego wydano 57 decyzji zatwierdzających na nowe obiekty i 134 decyzje w związku z dokonanymi zmianami.
- W grupie obiektów żywienia zbiorowego typu otwartego nałożono największą ilość mandatów karnych tj. 23 mandaty na kwotę 4100 zł.
- Nie planowano kontroli w niektórych drink barach, ze względu na mały stopień zagrożenia i pozytywną ocenę w roku ubiegłym. Nie oceniono obiektów zatwierdzonych w roku 2025 r.
- **Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego**
  - Oceniono 252 obiekty, co stanowi 102% planu obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego.
  - Dodatkowo oceny 4 obiektów żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Przyczyną wykonania dodatkowych kontroli w tej grupie były niedobory kontroli w innych grupach wynikających z likwidacji lub trudności w zlokalizowaniu obiektów ruchomych
  - Zatwierdzono 10 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym 9 stołówek w domach wczasowych, jedną stołówkę szkolną.
  - System HACCP wdrożono w 481 obiektach, co stanowi 94% obiektów znajdujących się pod nadzorem w tej grupie.
  - W zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego 99,6% obiektów zaklasyfikowanych jest do kategorii wysokiego ryzyka, 0,4 % zaklasyfikowanych do kategorii średniego ryzyka, natomiast 0% do kategorii niskiego ryzyka.
  - Wykonano 184 kontroli nieplanowanych doraźnych, są to w szczególności kontrole tematyczne obiektów kolonijnych w sezonie letnim i zimowym.
- **Środki transportu**

W ewidencji w 2025 znajduje się 1 **środek transportu**, który nie był ujęty w planie kontroli na 2025 rok, natomiast dokonano oceny stanu sanitarnego środka transportu w zastępstwie na inny nieskontrolowany obiekt obrotu żywnością.
- **Zakłady usług cateringowych**
  - W ewidencji w 2025 roku znajduje się 5 obiektów, nie były ujęte w planie kontroli na 2025 rok.
  - Zakłady usług cateringowych zakwalifikowane są do kategorii wysokiego ryzyka.
- **Obiekty obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością**
  - 4 obiekty, co stanowi 100% planu obiektów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.
  - W obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością system HACCP wdrożono w 11 obiektach, co stanowi 100% obiektów znajdujących się pod nadzorem w tej grupie.
  - Wszystkie obiekty obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością tj. 11 obiektów w ewidencji na 2025 r. zakwalifikowane są do kategorii niskiego ryzyka.

We wszystkich ocenianych obiektach najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to:

- stan techniczny pomieszczeń, stan techniczny ścian i sufitów, podłóg;
- brak aktualnych orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu;
- stan sanitarnohigieniczny pomieszczeń żywieniowych;
- nieprawidłowości dotyczące znakowania artykułów spożywczych pakowanych jednostkowo;

- -brak dokumentacji z zakresu GHP/GMP oraz zasad systemu HACCP, zapisów z monitoringu CCP;
- brak prawidłowych warunków przechowywania artykułów spożywczych wymagających warunków chłodniczych;
- stwierdzenia na stanie produktów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- działalność prowadzona bez złożenia wniosku o wpis i zatwierdzenie zakładu.

Postępowanie administracyjne:

- wydano **134 decyzje zatwierdzające zakłady nowe**
- **279 decyzji zatwierdzających** zmianę podmiotu prowadzącego działalność żywnościową w zakładach lub zmianę zakresu działalności lub funkcjonalności zakładów.
- W wyniku kontroli, podczas których stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych nałożono **270 opłat** za wykonane czynności kontrolne w drodze **decyzji płatniczych**.
- Podczas działań inspekcyjnych nałożono **48 mandaty karne** na łączną kwotę **11 800 zł**.
- PPIS w Zakopanem wydał **3 decyzje administracyjne**:
  - **2 decyzje administracyjną nakazujące dotyczące:**

złego stanu technicznego podłogi, tj. demontażu lub naprawę istniejącej, spróchniałej i zawilgoconej podłogi (desek) w miejscu przechowywania odpadów komunalnych i żywnościowych na zewnątrz obiektu w obiekcie żywienia zbiorowego otwartego .

- **1 decyzję administracyjną nakazującą wstrzymanie działalności dotyczącą:**

prowadzenia działalności w obiekcie bez uprzednio złożonego wniosku o zatwierdzenie zakładu i o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, braku umywalki do mycia rąk w kuchni, braku wydzielonej zmywalni naczyń stołowych, w tym zmywarko-wyparzararki do mycia naczyń stołowych wielokrotnego użycia, braku opracowanej dokumentacji HACCP, GHP/GMP wraz z bieżącymi rejestrami, braku aktualnych orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych 2 osób zatrudnionych. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandat karny w kwocie 500 zł, wydano decyzję nakazującą zamknięcie działalności zakładu - Decyzja w zakresie: żywienia zbiorowego zamkniętego tj. przygotowywanie i serwowanie śniadań z wyłączeniem obróbki wstępnej, w tym dezynfekcji jaj, na naczyniach wielokrotnego użycia, do czasu usunięcia stwierdzonych uchybień sanitarno-technicznych i zatwierdzenia ww. zakładu.

- PPIS w Zakopane wydał **3 postanowienia** o sprostowaniu omyłki pisarskiej.
- Skierowano **13 wniosków do MPWIS o nałożenie kary pieniężnej** za prowadzeniem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie zakładu i wpis do rejestru, za nieprzestrzegania wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych pakowanych jednostkowo, tj. przetwory z runa leśnego, miody oraz za nieprzestrzegania wymagań w zakresie oznakowania, prezentacji i reklamy środków spożywczych wprowadzanych do obrotu w sprzedaży internetowej. **Nałożono kary pieniężne na kwotę 26 500 zł**.

Pobór prób

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu zgodnie z planem poboru próbek pobrano 139 próbek:

- w kierunku mikrobiologii 92,
- w kierunku badań fizyko-chemicznych 47 prób:
  - 15 x metale,
  - 2 x karbominian etylu,
  - 4 x mikotoksyny,
  - 2 x azotany,
  - 2 x antybiotykooporność,

- 4 x WWA,
- 2 x MCPD i pochodne,
- 2 x parametry jęczenia,
- 8 x substancje dodatkowe,
- 1x akryloamid,
- 1 x pestycydy,
- 1 x metanol, cyjanowodór,
- 3 x materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Wszystkie próbki przekazywane są do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie Dział Laboratoryjny.

W 2025 r. nie było zdyskwalifikowanych próbek żywności.

Natomiast w pobranych 4 z 5 próbek świeżego mięsa drobiowego - Filet z piersi kurczaka, stwierdzono obecność Salmonelli spp. Po uzyskaniu wyniku określającego rodzaj Salmonelii, tj. **obecność pałeczek Salmonelli Infantis** w 4 z 5 próbek, nie było podstaw do zdyskwalifikowania produktu. O uzyskanych wynikach poinformowano producenta ww. mięsa drobiowego.

Plan poboru próbek został zrealizowany w **100%** . Wszystkie próbki zostały pobrane zgodnie z planem.

Pobrano dodatkowo **2 próbki doraźne** podczas kontroli interwencyjnej w związku ze zgłoszeniem niedyspozycji żołądkowo - jelitowych po spożyciu lodów gałkowych. Pobrano próbki żywności do badań laboratoryjnych w kierunku Salmonelli. Nie stwierdzono obecności bakterii w badanych próbkach.

Nadzór nad suplementami diety.

W ramach nadzoru nad suplementami diety w podległych obiektach przeprowadzono:

- **9 kontroli interwencyjnych**, w związku z suplementami diety zgłoszonymi do systemu RASFF.

Nadzór nad sprzedażą internetową suplementów diety prowadzono poprzez monitoring stron internetowych. W wyniku podjętych działań stwierdzono wprowadzanie do obrotu przez internet suplementów diety za pomocą portalu sprzedażowego olx.pl. Stwierdzono podejrzenie wprowadzania do obrotu z terenu powiatu tatrzańskiego suplementów diety. Obecnie prowadzone jest postępowanie wyjaśniające z uwagi na brak możliwości identyfikacji podmiotu wprowadzającego. Sprawa została przekazana do innych organów celem ustalenia adresu ww. podmiotu. KPP w Zakopanem i platforma sprzedażowa nie zidentyfikowała danych sprzedającego.

Sygnaty obywatelskie - interwencje

W ramach kompetencji Sekcja rozpatrywała w 2025 roku **116 wniosków** (sygnałów od mieszkańców i gości powiatu):

Lp.	Wniosek	Ilość/w tym zasadnych
1.	<ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwa jakość zdrowotna środków spożywczych - przeterminowane - spleśniałe - przechowywanie art. spożywczych wymagających warunków chłodniczych poza chłodnią - brak dokumentacji dot. pochodzenie mięsa, środków spożywczych - dolegliwości zdrowotne po spożyciu posiłku - jakość potraw 	70/36
2.	nieprawidłowe oznakowanie środków spożywczych	1/0
3.	niewłaściwy stan sanitarnohigieniczny obiektów	23/10

4.	niewłaściwe postępowanie z odpadami	3/2
5.	nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny sprzętu, miejsce przechowywania sprzętu	2/1
6.	brak dostępu do toalety dla klientów	5/0
7.	obecność szkodników	3/0
8.	obecność zwierząt w lokalu gastronomicznym	2/0
9.	brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych	3/2
10.	niezachowana higiena wśród personelu	4/2
11.	nielegalna produkcja, sprzedaż, znakowanie i prezentacja środków spożywczych wprowadzanych do obrotu przez internet	2/2
12.	nieprawidłowy transport posiłków	2/1
13.	brak opracowanego wykazu alergenów dla klienta	2/0
14.	jakość wody do spożycia, odprowadzanie ścieków	2/0

- **44** wnioski uznano za zasadne;
- **70** wniosków uznano za bezzasadne;
- **2** nie przeprowadzono kontroli sanitarnej - sygnały zostały w całości przekazane do rozpatrzenia według właściwości innej instytucji
- **4** wnioski przekazano częściowo do rozpatrzenia według właściwości innej instytucji;
- **27** wniosków było anonimowych;
- W **114** przypadkach przeprowadzono kontrole sanitarne,
- w **4** przypadkach częściowo rozpatrzono sprawę zgodnie z kompetencjami oraz przekazano sprawę do rozpatrzenia według właściwości do innej instytucji;
- Nałożono **32 mandaty karne na kwotę 6 200 zł**;
- Skierowano **13 wniosków do MPWIS o nałożenie kary pieniężnej**
- Udzielono 68 odpowiedzi pisemnych, w 48 przypadkach nie udzielono odpowiedzi z uwagi na brak adresata;
- W przypadku wniosków uznanych za zasadne wdrożono postępowanie administracyjne oraz wydano decyzje płatnicze;
- Podczas kontroli interwencyjnych stwierdzono nieprawidłowości w zakresie:

Lp.	Nieprawidłowość	Ilość
1.	brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych	2
2.	brak dokumentacji HACCP, prowadzenia monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych/mroźniczych	2
3.	nieprawidłowa jakość artykułów spożywczych	13
4.	nieprawidłowe przechowywanie artykułów spożywczych	4
5.	przeterminowane artykuły spożywcze	9

6.	stan sanitarnohigieniczny zakładu	10
7.	brak higieny wśród personelu	2
8.	brak dokumentu wywozu odpadów pochodzenia zwierzęcego	1
9.	nieprawidłowe stan techniczny miejsca przechowywania odpadów żywnościowych	1
10.	brak decyzji oraz wpisu PIS na prowadzenie działalności/ działalność poza zakresem	11
11.	brak wpisu działalności do rejestru PIS- sprzedaż internetowa art. spożywczych	1
12.	Nieprawidłowe znakowanie środków spożywczych wprowadzanych do obrotu	2

Obiekty niezgodne z wymogami:

W 2025 r. **nie wykazano zakładów niezgodnych** (wg arkusza oceny stanu sanitarnego) w grupie obiektów ocenianych.

Zatrucia pokarmowe:

Zgłoszono i opracowano **2 ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego** w obiektach żywienia zbiorowego zamkniętego, w których przebywały dzieci i młodzież w ramach wypoczynku. **Stwierdzono czynnik Norowirus.** Drogi szerzenia człowiek-człowiek.

Bloki żywienia w szpitalach

Pod nadzorem PPIS w Zakopanem w 2025 roku znajdowały się **4 bloki żywienia** w szpitalach.

W jednym szpitalu funkcjonuje tradycyjna kuchnia, a w trzech szpitalach posiłki dostarczane są w zakresie cateringu.

- Tradycyjna kuchnia znajduje się w Uniwersyteckim Szpitalu Ortopedyczno-Rehabilitacyjny w Zakopanem przy ul. Balzera 15.

Do kuchni:

- Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego im. dr. S. Jasińskiego w Zakopanem, ul. Ciągówka 9;
- Szpitala Powiatowego im. dr Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem, ul. Kamieniec 10;
- Szpitala Specjalistycznego Chorób Płuc „Odrodzenie” im. Klary Jelskiej w Zakopanem, ul. Gładkie 1,

dowożone są posiłki przez firmę cateringową.

Ogółem w blokach żywienia w szpitalach **przeprowadzono 4 kontrole** – wszystkie bez uwag.

We wszystkich szpitalach przeprowadzono **skróconą ocenę żywienia na podstawie 10-dniowego jadłospisu.**

Akcje prowadzone w 2025 roku

- W sezonem letnim kontrolowane są **schroniska górskie** oraz obiekty znajdujące się przy trasach turystycznych. Skontrolowano **6 schronisk górskich**. Wszystkie schroniska posiadają własne ujęcia wody. Woda badana jest 1 raz w roku w sezonie turystycznym.
- W ramach wzmoczonego nadzorem nad sprzedażą serków regionalnych na stoiskach ruchomych i tymczasowych zlokalizowanych w powiecie tatrzańskim przeprowadzono 60 kontroli (36 kompleksowych, 5 tematycznych, 13 sprawdzających, 6 interwencyjne) obiektów zlokalizowanych w szczególności na Placu Targowym pod Gubałówką, wzdłuż ul. Krupówki w Zakopanem oraz na drobnych placach handlowych w Białce Tatrzańskiej.
- W związku z wzmocnionym nadzorem nad obrotem grzybami świeżymi i suszonymi, a także nad zakładami wykorzystującymi je w produkcji, przetwórstwie i żywności zbiorowej przeprowadzono **45 kontroli kompleksowych** obiektów wprowadzających do obrotu grzyby,

w których uwzględniono kontrole grzybów świeżych, suszonych lub przetworzonych po względem posiadania atestów klasyfikatora lub grzyboznawcy.

- Podczas ferii i wakacji organizowane są działania kontrolno-prewencyjne wypoczynku dzieci i młodzieży przez tzw. zespolone służby, w skład, których wchodzi przedstawiciele Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu, Komendy Powiatowej Policji w Zakopanem, Staży Miejskiej Urzędu Miasta w Zakopanem i pracownicy PSSE w Zakopanem. Akcje te noszą nazwę „Bezpieczne wakacje 2025” oraz „Bezpieczne ferie 2025”.
  - Podczas akcji „**Bezpieczne ferie**” przeprowadzono łącznie **85 kontroli** (kompleksowe, tematyczne) obiektów prowadzących żywienie w okresie zimowym. Kontrole sanitarne przeprowadzone w 84 obiektach nie wykazały nieprawidłowości. Podczas 1 kontroli kompleksowej w Restauracji-catering stwierdzono nieprawidłowości, tj. nieprawidłowości sanitarnohigieniczne ciągu komunikacyjnego oraz techniczno-sanitarne sufitu w kuchni. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami nałożono 1 mandat karny w wysokości 100 zł., wydano zalecenia pokontrolne oraz wszczęto postępowanie administracyjne.
  - Podczas akcji „**Bezpieczne wakacje**” **110 kontroli** (kompleksowe, tematyczne i interwencyjne) obiektów prowadzących żywienie w okresie letnim. W 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości sanitarnohigieniczne i związane z dokumentacją. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200 zł oraz wydano 3 decyzje płatnicze.

W związku z odbywającymi się na terenie powiatu tatrzańskiego imprezami:

- **Pucharem Świata w Skokach Narciarskim w Zakopanem** w miesiącu styczniu przeprowadzono 40 kontroli (16 kompleksowych, 23 tematyczne, 1 interwencyjną) obiektów umiejscowionych w okolicach Wielkiej Krokwi. Są to obiekty żywienia zbiorowego otwartego (restauracje, mała gastronomia) oraz zamkniętego (hotele, domy wczasowe). Zorganizowano wspólne kontrole ze Strażą Miejską obiektów tymczasowych, rozkładanych na czas trwania imprezy. Podczas trwania skoków pracownicy PPIS w Zakopanem pełnili 24 godzinne dyżury pod telefonami.
- **XV Europejskich Targów Produktów Regionalnych na Równi Krupowej w Zakopanem** w przeprowadzono 2 kontrole tematyczne stoisk, nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **Jarmarkiem Bożonarodzeniowym w Zakopanem** w miesiącu grudniu przeprowadzono 4 kontrole tematyczne obiektów ruchomych i tymczasowych umiejscowionych na Placu Niepodległości w Zakopanem przy udziale przedstawicieli KPP w Zakopanem. Nie stwierdzono nieprawidłowości.
- **Sylwestrem 2025** przeprowadzono kontrole tematyczne obiektów ruchomych i tymczasowych umiejscowionych na górnej Równi Krupowej. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

System RASFF

W ramach systemu RASFF przeprowadzono **48 kontroli oraz sporządzono 146 adnotacji służbowych**. W przypadku stwierdzenia produktów spożywczych podlegających wycofaniu, każdorazowo kwestionowane produkty zostały wycofywane ze stanu magazynowego oraz z obrotu. Podmioty we własnym zakresie zobowiązane były dokonać wycofywania z obrotu środków spożywczych, a następnie przekazać do PSSE dokumenty potwierdzające wycofanie danego produktu spożywczego.

Przeprowadzono 2 **szkolenia on-line przez GIS** dotyczące systemu RASFF.

Współpraca z innymi instytucjami:

W 2025 roku Sekcja Nadzoru Higieny Żywności i Żywnienia współpracowała na zasadzie wymiany informacji z:

- Państwową Inspekcją Weterynaryjną w Nowym Targu,
- Państwową Inspekcją Farmaceutyczną w Krakowie,
- Komendą Powiatową Policji w Zakopanem i Strażą Miejską,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Zakopanem
- Urzędem Skarbowym w Zakopanem

- Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Zakopanem,
- Państwową Inspekcją Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Krakowie,
- Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Zakopanem,
- Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Krakowie, Oddziałem Terenowym w Zakopanem,
- Urzędami Gmin na terenie powiatu tatrzańskiego
- Urzędem Miasta Zakopane
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Brzesku, Białym Stoku, w Rzeszowie, w Krakowie

3) Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

W zakresie nadzoru bieżącego nad warunkami higieny środowiska, higieny wypoczynku i rekreacji oraz stanu higienicznego nieruchomości, instytucji, obiektów i urzędzeń użyteczności publicznej Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej, w której zatrudnionych jest 5 pracowników, nadzorowała następujące grupy obiektów wymienione poniżej i wykonała

- 415 kontroli kompleksowych z zaplanowanych 433
- 147 kontroli doraźnych ze 125 planowanych

Wykaz kontroli z rozbiciem na rodzaje obiektów:

Lp.	Nazwa grupy obiektów	ROK 2025			
		wg ewidencji na 31.XII. 2025	Kontrole planowe	Kontrole doraźne	Kontrole negatywne
1.	Szpitalne	4	4	0	0
2.	Domy pomocy społecznej	2	1	0	0
3.	Placówki zapewniające całodobową opiekę	1	0	0	0
4.	Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	2	1	0	0
5.	Noclegownie	1	1	0	0
6.	Pralnie pozaszpitalne	8	4	1	0
7.	Zakłady fryzjerskie	50	24	4	0
8.	Zakłady kosmetyczne	63	55	3	0
9.	Zakłady tatuażu	3	4	0	0
10.	Zakłady odnowy biologicznej	22	21	2	0
11.	Solaria (funkcjonujące samodzielnie)	2	1	0	0
12.	Zakłady świadczące więcej niż jedną usługę (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu)	5	4	1	0

13.	Dworce PKP/PKS/BUS (w miastach), porty lotnicze, przystanie (całoroczne)		6	3	0	0
14.	Obiekty świadcz ące usługi hotelars kie	Hotele	52	17	3	1
15.		Pensjonaty	30	10	4	3
16.		Kempingi, pola biwakowe, schroniska, schroniska młodzieżowe	14	5	2	2
17.		Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie (obiekty agroturystyczne, pokoje gościnne)	2238	158	51	21
18.		Parki wodne	3	3	3	1
19.	Obiekty wykorzy stywane do celów sportow ych	Baseny kąpielowe kryte (w tym mieszane)	49	42	3	4
20.		Baseny kąpielowe odkryte	2	3	0	0
21.		Obiekty sportowe funkcjonujące samodzielnie (kluby sportowe, hale sportowe, hale widowiskowe)	25	7	1	0
22.		Zakłady pogrzebowe/domy pogrzebowe	5	2	1	0
23.	Cmentarze		25	8	0	0
24.	Targowiska		1	1	0	0
25.	Przedsiębiorstwa wodociągowo- kanalizacyjne i urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę		29	12	1	0
26.	Ustępy publiczne (funkcjonujące samodzielnie)		15	6	0	0
27.	inne	Tereny rekreacji (park, plaża, zieleniec, ogródek jordanowski, szlaki)	10	3	1	0
28.		Kina, domy kultury, muzea, teatry	26	6	0	0
29.		Trasy i szlaki turystyczne	12	4	0	0
30.		Stacje paliw	10	2	0	0
31.		Inne niż powyżej		6	11	3
32.		Ekshumacje			32	0

33.		Transport ekshumacja/zwłoki/komunikacja			14	0
34.		Imprezy masowe			9	0
Łącznie:					415	147
					35	

Postępowania administracyjne:

Z 221 wydanych decyzji merytorycznych:

- 32 dotyczyło wydania zgody na ekshumację;
- 3 dotyczyły transportu zwłok poza granice RP;
- 98 z powodu złej jakości wody pitnej, ciepłej użytkowej bądź też basenowej;
- 44 stwierdzających przydatność wody do spożycia;
- 9 nakazujące doprowadzenie do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego obiektu;
- 35 innych (prolongujących termin realizacji obowiązków, umarzające postępowanie, wygaszające decyzje, zatwierdzeń laboratorium);

Prowadzony nadzór wykazał nieprawidłowości w **35 obiektach**, co było związane:

- ze złym stanem sanitarnym lub technicznym,
- brakiem lub niekompletnością zapisów z pomiarów lub obserwacji na pływalniach,
- brakiem badań wody użytkowej ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*.

Postanowienia, opinie

Wydano ogółem 38 **postanowień**, które dotyczyły:

- wyrażenia zgody na sprowadzenie zwłok lub szczątków z zagranicy – 26;
- regulaminów utrzymania czystości i porządku na terenie gmin – 2;
- sprostowanie omyłki, inne – 10.

Wydano **13 opinii** o niezbędnej wielkości sił i środków potrzebnych do zabezpieczenia imprezy masowej, **7 opinii** w sprawie kategoryzacji obiektów hotelarskich.

Próbki wody

Ogółem z zaplanowanych 567 próbek wody pobrano 552, z zaplanowanych 19 doraźnych pobrano 19 próbek doraźnych. Większa ilość pobranych próbek wynikała z konieczności pobrania dodatkowych próbek w kierunku *Legionelli*, w związku z brakiem pożywek w laboratorium.

Woda przeznaczona do spożycia przez ludzi

Liczba obiektów wodnych w ewidencji obejmuje:

- 29 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- 83 inne podmioty zaopatrujące ludność w wodę.

		ewidencja	skontrolowane	odpowiadające wymaganiom	nieodpowiadające wymaganiom	nieodpowiadające wymaganiom mikrobiologicznym	nieodpowiadające wymaganiom fizykochemicznym
Wodociągi zbiorowe o zaopatrzenia w	≤100	17	17	17	0	0	0
	101 - 1000	11	11	11	0	0	0

wodę - produkcja [m ³ /d]	1001 - 10000	0	0	0	0	0	0
	10001 - 100000	1	1	1	0	0	0
	>10000 1	0	0	0	0	0	0
Inne podmioty zaopatrujące w wodę		83	65	60	5	3	4
studnie publiczne		0	0	0	0	0	0

Pobrano 198 próbek wody (187 planowanych i 11 doraźnych).

Przy poborze prób wody wykonano ogółem **1304 oznaczeń fizyko - chemicznych** (tj. zawartości chloru wolnego, związanego, całkowitego, pH, temperatury wody, redoks).

W związku ze złą jakością wody wydano:

- **46 decyzji stwierdzających brak przydatności wody** do spożycia lub dopuszczających jedynie **warunkowe korzystanie z wody**, nakazując jednocześnie ich doprowadzenie do należytego stanu sanitarnego.
- **13 decyzji dotyczących przekroczenia dopuszczalnej normy pałeczek z rodzaju *Legionella* w ciepłej wodzie użytkowej ciepłej.**
  - Ponadto uzgodniono **98 harmonogramów** lub zakresów i częstotliwości poboru próbek wody do spożycia.
  - Wyłączenia wodociągów następowały głównie ze względu na zanieczyszczenia wody bakteriami *Escherichia coli* i z grupy coli.
  - Prowadzono również monitorowanie wody w kierunku obecności pałeczek *Legionella* w obiektach służby zdrowia oraz obiektach hotelarskich. Po stwierdzeniu obecności *Legionelli* w próbach wody wdrażano stosowne postępowanie administracyjne, mające na celu wyeliminowanie zagrożenia dla zdrowia ludzi.

W powiecie tatrzańskim zewidencjonowanych jest **113 wodociągów** i innych podmiotów zaopatrujących w wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności, budynkach zamieszkania zbiorowego lub w podmiotach działających na rynku spożywczym, wykorzystujących wodę przeznaczoną do spożycia.

11 opartych jest na ujęciach powierzchniowym będących bardziej narażonymi na zanieczyszczenie. Usytuowanie ujęć dla miasta Zakopane na terenie Tatrzańskiego Parku Narodowego zabezpiecza je przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, ściekami komunalnymi, itp. a z uwagi na specyfikę terenu w regionie tym nie stosuje się pestycydów jak również środków ochrony roślin. Jednakże pozostałe ujęcia w znacznej mierze narażone są na zanieczyszczenia nieczystościami płynnymi.

Dla większości ujęć problem stanowi brak kanalizacji znacznej części gmin, co powoduje dość częste zanieczyszczanie przydomowych studni kopanych jak i wodociągów.

W roku 2025 w gminie Biały Dunajec udało się z sukcesem uruchomić profesjonalną stację uzdatniania wody na najbardziej zanieczyszczonym z ujęć przez co znacznie wzrosło bezpieczeństwo zdrowotne ludzi korzystających z wody pitnej w tym rejonie.

Przeprowadzono jedno szkolenie dla próbkobiorców wody do spożycia, w którym brało udział 9 osób spoza Stacji.

Woda na pływalniach

W ewidencji PPIS w Zakopanem, na dzień 31 grudnia 2025 roku, znajdowało się **51 pływalni**:

- w tym 41 pływalnie kryte,

- 2 pływalnie odkryte oraz
- 8 pływalni mieszanych w tym 3 parki wodne.

W roku **skontrolowano 49 obiektów**. W 5 przypadkach stwierdzono następujące uchybienia:

- brak zapisów z bieżącej obserwacji, odnotowania przejrzystości wody, stwierdzanych widocznych zanieczyszczeń i podjętych działań naprawczych, weryfikacji systematycznego i udokumentowanego nadzoru pracy urządzeń, rejestrowania wyników pomiaru jakości wody na pływalni, z badania parametru chloru związanego;
- brak aktualnych komunikatów o jakości wody do spożycia;
- brak sporządzenia i uzgodnienia z PPIS harmonogramu poboru prób wody basenowej na rok 2025,
- brak przesłania informacji z datą i godziną do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zakopanem o wyłączeniu z użytkowania zanieczyszczonej niecki basenowej w przypadku stwierdzonego incydentu kałowego.
- Wydano **42 roczne oceny jakości wody na pływalniach**. 23 pływalnie odpowiadały wymaganiom bez zastrzeżeń natomiast 19 pływalni odpowiadało wymaganiom z nieprawidłowościami. Nie wydano dwóch ocen rocznych z powodu zamknięcia pływalni.
- Do analiz **pobrano 282 próbki wody z niecek basenowych**, systemów cyrkulacji oraz natrysków.
- **W 92 próbkach stwierdzono przekroczenia** parametrów takich jak:
  - liczba *Pseudomonasaeruginosa* - 1 próbka,
  - ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48h - 18 próbek,
  - liczba Legionella - 21 próbek,
  - mętność - 39 próbek,
  - chloroform - 24 próbek,
  - Σ THM - 1 próbka,
  - glin - 2 próbki,
  - azotany - 12 próbek,
  - utlenialność - 1 próbka.

Wydano 40 decyzji administracyjnych w zakresie kwestionowanej jakości wody. Ponadto uzgodniono 56 harmonogramy poboru próbek wody na pływalniach.

Legionella

W ramach nadzoru nad realizacją wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 11 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie jakości wody użytkowej ciepłej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą, w budynkach zamieszkania zbiorowego oraz budynkach użyteczności publicznej, w których w trakcie użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno-powietrzny **pobrano do badań 91 próbek w 22 obiektach** :

- w 4 podmiotach wykonujących działalność leczniczą (szpitale);
- w 3 jednostkach pomocy społecznej;
- w 14 obiektach noclegowych;
- w 1 mieszkaniu prywatnym.

W jednym obiekcie hotelarskim oraz w jednym mieszkaniu prywatnym próbki pobrano w związku z dochodzeniem epidemiologicznym z powodu zgłoszenia zachorowania na legionelozę – potwierdzono skażenia instalacji wewnętrznej bakteriami z rodzaju Legionella w instalacji wewnętrznej mieszkania prywatnego.

W związku z poborem próbek w ramach nadzoru przekroczenia stwierdzono w 14 próbkach w 9 obiektach, w tym w 4 stwierdzono skażenie wysokie oraz w 5 skażenie średnie. Po analizie wyników wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej w 1 obiekcie stwierdzono skażenie wysokie natomiast w 2 skażenie średnie. W związku ze stwierdzonymi przekroczeniami wydano 13 decyzji administracyjnych.

Z uwagi na pojawiające się oraz niejednokrotnie powtarzające się zanieczyszczenia wody zarówno przeznaczonej do spożycia, ciepłej wody użytkowej oraz w wodzie pobieranej z niecek basenowych niezbędny jest stały nadzór nad przedsiębiorcami wskazanych urzędzeń. Wprowadzane szybkie działania naprawcze znacząco obniżają narażenie zdrowotne ludzi korzystających z wody w powiecie tatrzańskim.

Obiekty użyteczności publicznej

W zakresie nadzoru bieżącego nad obiektami użyteczności publicznej Sekcja Nadzoru Higieny Komunalnej według ewidencji na 31 grudnia 2025 roku miała **w ewidencji 2801 obiektów** (w tym podmioty wykonujące działalność leczniczą, pływalnie i budynki zamieszkania zbiorowego).

Wykonano **415 kontroli** kompleksowych oraz **147 kontroli doraźnych**. Kontrole w 35 obiektach wykazały nieprawidłowości (w tym 5 na pływalniach opisanych powyżej). Stwierdzone uchybienia dotyczyły między innymi:

- w 15 przypadkach braku badań wody użytkowej ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju Legionella,
- w 3 przypadkach obecności pluskiew;
- w 16 obiektach nieprawidłowości związane ze złym stanem sanitarnym lub technicznym obiektu i były to widoczne ślady zacieków, przebarwienia na ścianach, sufitach i silikonach w brodzikach, odpadający tynk, nieprawidłowego składowania bielizny pościelowej czystej i brudnej, zły stan porządkowy.;

Wydano **9 decyzji administracyjnych nakazujących** doprowadzenie do prawidłowego stanu sanitarno-technicznego obiektu.

Odpady medyczne

Podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych zlokalizowane w powiecie tatrzańskim stosują, opracowane przez siebie, szczegółowe procedury postępowania z odpadami medycznymi w zakresie selektywnego zbierania, transportu i wstępnego magazynowania odpadów medycznych wraz z instrukcją selektywnego zbierania odpadów medycznych w miejscu ich powstawania. Odpady medyczne są wstępnie magazynowane z zachowaniem podziału na kolor czerwony, żółty, inny kolor niż czerwony i żółty oraz w pojemnikach jednorazowego użycia, sztywnych, odpornych na działanie wilgoci, mechanicznie odpornych na przekłucie lub przecięcie przy ostrych końcówkach, w odpowiednio przystosowanym do tego celu pomieszczeniu albo stacjonarnym lub przenośnym urządzeniu chłodniczym, przeznaczonym wyłącznie do magazynowania odpadów medycznych.

Przeprowadzono **7 kontroli podmiotów leczniczych** w tym 4 szpitale i 3 ośrodki zdrowia. Nie stwierdzono uchybień w zakresie sposobu prowadzenia gospodarki odpadami medycznymi, zbierania i magazynowania odpadów medycznych.

Solaria

W ramach nadzoru w zakresie spełnienia wymagań określonych w ustawie z dnia 15 września 2017 r. *o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium* w 2024 roku **skontrolowano 7 solariów** w tym 2 obiekt świadczący usługi wyłącznie solaryjne. Wszystkie skontrolowane solaria spełniały wymagania cytowanego rozporządzenia.

Sygnaly obywatelskie

Rozpatrzone **56 sygnałów obywatelskich**. Zgłoszenia te dotyczyły:

- złego stanu sanitarno-technicznego obiektu,
- złego stanu wody do spożycia,
- obecności insektów,
- nieprawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi lub nieczystościami płynnymi.

W związku ze zgłaszanymi sygnałami przeprowadzono 36 kontroli interwencyjnych, 4 kontrole jakości wody, 7 wizji lokalnych. Wszystkie zgłoszenia będące w kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zostały rozpatrzone, w **14 przypadkach potwierdzono zasadność** złożonych wniosków.

4) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży

Liczba placówek pod nadzorem, ogółem – 257, w tym:

Rodzaj placówki	Liczba placówek	Liczba kontroli	Uwagi
stałe	77	98	
w tym: uczelnie wyższe	0	0	
sezonowe	180	326	2350 turnusów zgłoszonych w bazie MEN

Kontrole obiektów

W 2025 r. przeprowadzono łącznie **424** kontroli sanitarnych:

- **98** w stałych placówkach nauczania i wychowania (w tym 0 kontroli uczelni wyższych), do których uczęszczało 8730 dzieci i młodzieży.
- **326** na turnusach wypoczynkowych (w tym: **147** kontroli wypoczynku zimowego i **179** kontroli wypoczynku letniego).

Kontrole zaplanowane obejmowały:

- ocenę stanu sanitarnego żłobka, przedszkola, szkoły,
- ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii,
- ocenę realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach,
- ocenę stanu sanitarnohigienicznego placu zabaw,
- ocenę stanu sanitarnego internatu, bursy oraz innych placówek całodobowych zapewniających opiekę i wychowanie uczniom w okresie nauki poza miejscem stałego zamieszkania,
- ocenę warunków do praktycznej nauki zawodu,
- ocenę stanu sanitarnego placówki pracy pozaszkolnej,
- ocenę stanu sanitarnego placówki opiekuńczo-wychowawczej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- ocenę stanu sanitarnego schroniska młodzieżowego.

W ramach działalności pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w roku 2025 wydano:

- **13 decyzji administracyjnych** (w tym 6 zmieniających)
- **8 decyzji płatniczych**

Nie wystosowano wystąpień pokontrolnych. Nie nałożono mandatów karnych.

Ocena wypoczynku dzieci i młodzieży:

Przeprowadzono **326** kontroli sanitarnych, w tym **3** kontrole turnusów wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania i **323** kontrole turnusów w formie wyjazdowej. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowano w szkole podstawowej i liceum ogólnokształcącym.

Z wypoczynku na skontrolowanych turnusach skorzystało łącznie **13509** dzieci i młodzieży, w tym z wypoczynku letniego skorzystało **7860** dzieci, z czego **127** dzieci i młodzieży z wypoczynku organizowanego w miejscu zamieszkania. Z wypoczynku zimowego łącznie skorzystało **5649** uczestników, w tym z zorganizowanych zajęć w miejscu zamieszkania **0** dzieci i młodzieży.

Sygnaty obywatelskie

Do PSSE w Zakopanem wpłynęło 5 wniosków o interwencję:

- 2 dotyczyły placówek będących pod stałym nadzorem;
- 3 dotyczyły placówek sezonowych;

- 2 zgłoszono anonimowo;
- w 3 przypadkach interwencje uznano za bezzasadne;
- w 2 placówkach zgłoszenia były uzasadnione.

Interwencje dotyczyły:

- złego stanu technicznego i sanitarnego pomieszczeń w obiektach, w których zorganizowano wypoczynek dzieci i młodzieży;
- wszawicy w szkole podstawowej;
- przyjmowania dzieci chorych na gripę do przedszkola;
- w obiekcie, gdzie zorganizowano wypoczynek dzieci i młodzieży, w którym interwencja była zasadna prowadzono postępowanie administracyjne.

Szczegółowe informacje na temat interwencji dotyczących placówek będących pod stałym nadzorem PIS oraz turnusów wypoczynkowych przedstawiono w poniższej tabeli.

Ogólna liczba interwencji	Rodzaj placówki	Zgłoszona		Ocena	
		anonimowo	imiennie	interwencja uzasadniona	interwencja bezzasadna
5	Przedszkola	1	0	0	1
	Szkoły Podstawowe	1	0	1	0
	Placówki Wypoczynku Dzieci i Młodzieży	0	3	1	2

Stan sanitarny placówek oświatowych

W powiecie tatrzańskim nie stwierdzono budynków nieprzystosowanych do funkcjonowania danej placówki.

Na 62 skontrolowane placówki stałe, niewłaściwy stan stwierdzono w 7 podległych jednostkach i był to zły stan techniczny.

W roku 2025 w odniesieniu do placówek skontrolowanych odnotowano 9, które nie posiadają podłączenia do miejskiej sieci wodociągowej. Liczba placówek nie posiadających podłączenia do sieci kanalizacyjnej 12 z czego 8 posiada zbiorniki bezodpływowe (szamba), 4 własne oczyszczalnie ścieków. Placówki wyposażone w sanitariaty zewnętrzne 0 oraz te, które nie miały dostępu do ciepłej, bieżącej wody 0.

W roku sprawozdawczym standardów dostępności do urządzeń sanitarnych nie zachowano w 4 placówkach. Nie stwierdzono braku środków do utrzymania higieny oraz zaniedbań czystości i porządku.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania.

W ramach nadzoru nad zapewnieniem prawidłowych warunków pobytu w placówkach oświatowych dzieci i młodzieży pracownik Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży prowadził oceny w zakresie:

- natężenia oświetlenia sztucznego (wyniki przedstawiane przez dyrektorów placówek w trakcie kontroli),
- dostosowania mebli szkolnych do wzrostu dzieci/uczniów
- higienicznych ocen rozkładów zajęć lekcyjnych.

Badania natężenia oświetlenia sztucznego.

Wyniki natężenia oświetlenia sztucznego skontrolowano w **62** placówkach nauczania i wychowania, nie stwierdzono placówki z wynikami niezgodnymi z PN.

szczegóły przedstawiają poniższe tabele:

Oświetlenie		2025
Skontrolowano (podajemy tylko tą l. placówek w których kontrolowano wyniki pomiarów)	liczba placówek	62
Stwierdzono niewłaściwe	liczba placówek	0

Ocena dostosowania mebli do wzrostu dzieci i uczniów.

Ocenę dostosowania mebli do wzrostu uczniów przeprowadzono ogółem w **44** placówkach, nie stwierdzono niedostosowania mebli do wzrostu dzieci/uczniów

Stoły i krzesła		2025
Oceniono dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i uczniów	liczba stanowisk	1819
	liczba oddziałów	129
	liczba placówek	44
Stwierdzono niewłaściwe dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i uczniów	liczba stanowisk	0
	liczba oddziałów	0
	liczba placówek	0

Higieniczna ocena rozkładów lekcji.

Na 32 skontrolowane szkoły, ocenie poddano rozkład zajęć lekcyjnych w 32 placówkach, nie stwierdzono niezgodności z zasadami higieny umysłowej pracy ucznia.

Tygodniowy rozkład lekcji		2025
Skontrolowano	liczba oddziałów	388
	liczba szkół	32
Stwierdzony niezgodny z zasadami higieny	liczba oddziałów	0
	liczba szkół	0

Analizując dane dotyczące pozostawiania podręczników i pomocy naukowych w placówkach, stwierdza się, że na 32 szkoły, 32 zapewniły miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych i tak: 27 szkół zapewniło indywidualne szafki, 5 szkół zapewniło inne miejsca tj. zbiorowe szafki, szafy w salach lekcyjnych.

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach:

W roku sprawozdawczym w **15** skontrolowanych pracowniach chemicznych, w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, stwierdzono: aktualne spisy posiadanych substancji chemicznych, posiadanie kart charakterystyk, właściwe oznakowanie substancji chemicznych i przechowywanie ich w zamkniętych pomieszczeniach.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W roku 2025 pod kątem posiadania zaplecza do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego kontrolą objęto 32 szkoły, z czego **28** posiada jakiegokolwiek zaplecze do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Brak obiektów sportowych odnotowano w 4 (12,5%) placówkach.

Oceniając infrastrukturę do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, w roku 2025 nie oddano do użytku nowych obiektów sportowych oraz nie zmodernizowano obiektów już użytkowanych.

Zagęszczenie w klasach.

Nie stwierdzono zagęszczenia uczniów w salach.

Zmianowość

Szkoły nie prowadziły zajęć lekcyjnych w systemie dwuzmianowym.

Mikroklimat pomieszczeń.

W okresie grzewczym w 2025 r. nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących wymaganej temperatury. W każdej ze skontrolowanych szkół zapewniono uczniom możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu. Sale lekcyjne są wietrzone. W szkołach dokonywane są przeglądy wentylacji.

Dojazdy dzieci do szkół.

Dowozy zapewnione są przez gminy.

Wszawica

W 29 szkołach, 21 przedszkolach i 2 żłobkach prowadzono działania edukacyjno-informacyjne dotyczące profilaktyki wszawicy oraz postępowania w przypadku stwierdzenia wszawicy. Do PPIS w Zakopanem wpłynął sygnał obywatelski dotyczący wszawicy w szkole podstawowej, przeprowadzono kontrolę interwencyjną, podczas której prowadzono działania edukacyjno-informacyjne oraz pozostawiono odpowiednie materiały edukacyjne. Ponadto pracownik Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży uczestniczył w Eko Pikniku zorganizowanym przez Miasto Zakopane, na którym dystrybuowano ulotki dotyczące pedikulozy.

Dożywianie

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2025 r. odnotowano **29** szkół, które zapewniły jakąkolwiek formę posiłków. Ciepłe dania obiadowe zapewniło **29** placówek, w tym: obiady, jednodaniowe – **11** szkół, dwudaniowe – **18** szkół. Drugie śniadania dla uczniów przygotowywano w **3** szkołach. Nie było szkoły, w której podawano napoje. Z dożywiania w 2025 r. skorzystało **2888** uczniów, z czego: z obiadów jednodaniowych 685 uczniów, a z obiadów pełnych 2203 uczniów. Ogółem z posiłków dofinansowanych skorzystało **129** uczniów.

Sklepiki uczniowskie prowadzone są w **12** szkołach. Automaty z żywnością umieszczono w **5** szkołach. Do użytku oddano **1** nowo otwarty blok żywieniowy, zmodernizowano **1** blok żywieniowy.

Profilaktyka opieki medycznej nad uczniami

W roku sprawozdawczym **32** szkoły zapewniły uczniom dostęp do profilaktycznej opieki zdrowotnej w placówce. I tak **19** szkół posiada gabinety profilaktyki zdrowotnej, **13** szkół zapewnia podstawową opiekę zdrowotną nad uczniami w pomieszczeniach zastępczych. Nie ma szkół, które zapewniają uczniom profilaktyczne świadczenia zdrowotne poza placówkami.

Inne informacje o podjętych działaniach i przedsięwzięciach pionu Higieny Dzieci i Młodzieży

W 2025 roku ustalono, iż we wszystkich skontrolowanych placówkach, jest realizowana ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W **8** placówkach pracownicy Inspekcji Sanitarnej prowadzili działania edukacyjne, na temat szkodliwości palenia papierosów. Zwracano także uwagę czy w placówkach umieszczane są informacje o zakazie palenia wyrobów tytoniowych. Pracownik pionu HDiM uczestniczył w Eko Pikniku zorganizowanym przez Miasto Zakopane na którym dystrybuowano ulotki dotyczące szkodliwości wyrobów tytoniowych.

Współpraca z instytucjami, organizacjami społecznymi, samorządem gmin itp.:

- z Kuratorium Oświaty w Krakowie Delegaturą w Nowym Targu - wspólne kontrole wypoczynku dzieci i młodzieży,
- z Urzędami Miast i Gmin, Starostwem Powiatu Tatrzańskiego - zawiadomienia o wszczęciu postępowania, pisma, decyzje administracyjne, płatnicze wysyłane są również do organów prowadzących szkołę lub inną placówkę,

- z Komendą Powiatową Policji w Zakopanem - wspólne kontrole wypoczynku dzieci i młodzieży.

Współpraca z lokalnymi mediami:

- Nie prowadzono

Podsumowanie - wnioski

W ostatnim roku wzrosła liczba kontroli dotyczących zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży z ok. 10% do 30% (czyli ze 125 kontroli wzrosła do ok. 700 kontroli rocznie - 350 kontroli w zimie i 350 kontroli w lecie) - wytyczne GIS.

5) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Higieny Pracy

Nadzór nad zakładami pracy

W ramach nadzoru bieżącego nad warunkami pracy w zakładach pracy PPIS w Zakopanem w obsadzie 2 osobowej sprawował nadzór nad **382 zakładami pracy, w których przeprowadzono 286 kontroli sanitarnych (w 255 obiektach)**. Plan pracy zrealizowano w 100% oraz w 117% wg założeń dot. działań nieplanowych kontroli.

Wykaz kontroli z rozbiciem na rodzaje obiektów:

Lp.	Nazwa grupy obiektów	ROK 2025		
		Kontrole planowe	Kontrole doraźne	Kontrole negatywne
1.	Mleczarnia	1	0	0
2.	Zakład mięso-wędliniarski	1	0	0
3.	Piekarnie	7	1	0
4.	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	2	1	0
5.	Produkcja odzieży	1	0	0
6.	Produkcja wyrobów z drewna	18	1	0
7.	Produkcję wyrobów z pozostałych mineralnych surowców	1	0	0
8.	Produkcja metalowych wyrobów	5	0	0
9.	PEC Geotermia	1	0	0
10.	Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne	2	0	0
11.	Firmy budowlane	28	1	1
12.	Naprawa pojazdów	45	1	1
13.	Handel hurtowy	1	0	0
14.	Zakład obrotu artykułami spożywczymi i kosmetycznymi	29	29	0
15.	Transport	1	0	0
16.	Żywienia zbiorowego otwartego	43	4	4
17.	Laboratorium	1	1	0
18.	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku	3	0	0
19.	Urzędy	0	1	0
20.	Placówki oświatowe	20	0	0
21.	Szpitala	2	0	0

22.	Wywóz odpadów	1	0	0
23.	Obiekty wykorzystywane do celów sportowych	24	1	1
24.	Pralnie	3	0	0
25.	Zakłady kosmetyczne	0	2	0
		240	46	7

Działania Inspekcji Sanitarnej na terenie tutejszego powiatu w ramach higieny pracy, skupiały się głównie na stałym, bieżącym monitorowaniu stopnia narażenia oraz maksymalnej ochrony osób przed szkodliwymi czynnikami występującymi w środowisku pracy, takimi jak: czynniki fizyczne, czynniki biologiczne, czynniki chemiczne, rakotwórcze-mutagenne i reprotoksyczne.

W wyniku przeprowadzenia kontroli sanitarnych zaniedbania sanitarno-higieniczne stwierdzono w 7 zakładach. W związku z tym wydano 7 decyzji płatniczych i 4 decyzje administracyjne nakazujące oraz polecenia usunięcia nieprawidłowości dotyczących m.in.:

- braku aktualnych pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy - w ilości 5 nakazów;
- braku rejestru czynników szkodliwych w środowisku pracy - w ilości 3 nakazów;
- braku oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy - w ilości 3 nakazów;
- braku odpowiednich warunków higieniczno-sanitarnych na stanowiskach pracy - w ilości 2 nakazów.

Większość ww. uchybień stwierdzana była w małych zakładach pracy, zatrudniających do 10 pracowników, tj. firmy budowlane, warsztaty samochodowe, stolarnie.

Zostało przeprowadzonych 8 kontroli sprawdzających, w obiektach, gdzie zostały stwierdzone uchybienia i wydano zalecenia, wszystkie stwierdzone uchybienia zostały usunięte.

Narażenie pracowników zatrudnionych w zakładach pracy na stanowiskach, gdzie występują narażenia na czynniki fizyko-chemiczne jest w sposób ciągły monitorowane przez uprawnione laboratoria mające akredytacje do przeprowadzania badań środowiskowych. Zakłady te, na skutek działań ze strony Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Zakopanem podjęły wszelkie możliwe działania w celu ograniczenia wielkości stężeń i natężeń czynników szkodliwych występujących na poszczególnych stanowiskach pracy.

Sygnaly obywatelskie

W ramach kompetencji Sekcja rozpatrywała w 2025 roku **2 wnioski** w zakresie środowiska pracy oraz 2 w zakresie produktów kosmetycznych, które po przeprowadzeniu działań kontrolnych okazały się bezzasadne.

Postępowania dotyczące choroby zawodowej

W 2025 roku zostało zgłoszone 1 podejrzenie o chorobie zawodowej, z kolei były prowadzone 3 postępowania o stwierdzenie choroby zawodowej, zgłoszone w latach poprzednich, które są nadal prowadzone. Zostało wydane 8 postanowień dotyczących przedłużenia terminu prowadzonego postępowania w sprawie o podejrzeniu choroby zawodowej i dokonano 4 ocen narażenia zawodowego oraz wysłano 3 pisma do Małopolskiego Ośrodka Medycyny Pracy w sprawie chorób zawodowych.

Nadzór nad kosmetykami i produktami biobójczymi

Prowadzone były kontrole tematyczne dotyczące produktów biobójczych wprowadzanych na rynek.

Przeprowadzono łącznie **48 kontroli** z nadzoru nad produktami biobójczymi:

- 24 kontrole dotyczące udostępniania na rynku produktów biobójczych oraz
- 24 kontrole dotyczące stosowania produktów biobójczych w działalności zawodowej.

Łącznie zostało skontrolowanych 27 produktów w 3 kategoriach: produkty dla użytkowników profesjonalnych, produkty do konserwacji drewna oraz produkty weterynaryjne.

Prowadzony był także nadzór nad produktami kosmetycznymi, zostało przeprowadzonych:

- 11 kontroli z zakresu nadzoru nad kosmetykami (10 kontroli u dystrybutorów produktów kosmetycznych i 1 kontrola u producenta),
- w zakresie znakowania produktów kosmetycznych ich dokumentacji, łącznie skontrolowano 42 produkty kosmetyczne.

W ramach urzędowej kontroli produktów kosmetycznych zgodnie z planem poboru próbek na 2025 r. pobrano 8 próbek:

- w tym w kierunku **mikrobiologii 2 próby**;
- w kierunku badań **fizyko-chemicznych 6 prób**.

W 2025 r. nie było zdyskwalifikowanych próbek produktów kosmetycznych, a plan poboru próbek został zrealizowany w 100%. Wszystkie próbki zostały pobrane zgodnie z planem.

Nadzór nad środkami zastępczymi

Na bieżąco prowadzona była współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie wymiany informacji odnośnie środków zastępczych, a także z Szpitalem Powiatowym im. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem w zakresie zgłoszeń podejrzeń i zatruc środków zastępczymi.

W 2025 roku nie zgłoszono zatruc środkami zastępczymi.

Została przeprowadzona prelekcja na szkoleniu dla rodzin zastępczych z terenu Powiatu Tatrzańskiego, dotycząca zagrożeń oraz sposobów ochrony młodzieży i dzieci przed środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi, tzw. „dopalaczami”.

Radon

W 2025 roku pod nadzorem w zakresie stężenia radonu w pomieszczeniach pracy znajdowało się 7 szkół. Po raz kolejny **wykonano pomiary stężenia radonu** wewnątrz pomieszczeń w celu ograniczenia narażenia na radon w miejscach pracy i nauki. Pomiarów dokonano w 7 placówkach oświatowych.

W niektórych pomieszczeniach wszystkich ww. placówek stwierdzono przekroczenie stężenia radonu. Dyrektorzy placówek podjęli niezbędne kroki w celu zminimalizowania narażenia oraz zostali zobowiązani do ponownego wykonania badań.

Współpraca z innymi instytucjami:

Prowadzona była współpracowała na zasadzie wymiany informacji z:

- Komendą Powiatową Policji w Zakopanem
- Szpitalem Powiatowym im. Tytusa Chałubińskiego w Zakopanem
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Gdańsku, w Częstochowie
- Małopolski Ośrodkiem Medycyny Pracy w Krakowie

Szkolenia

Pracownicy Sekcji Higieny Pracy wzięli udział łącznie w 16 szkoleniach, odbywających się online jak również stacjonarnie.

6) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

W zakresie sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na Samodzielnym Stanowisku Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zakopanem w 2025 roku:

- podejmowano działania o charakterze profilaktycznym, związane z ochroną zdrowia i życia ludzi na różnych etapach procesu inwestycyjnego. W ramach wykonanych kontroli oraz w trakcie uzgadniania dokumentacji projektowej inwestycji przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne w zakresie obejmującym m.in.:
  - prawidłowe utrzymanie systemu wentylacji i klimatyzacji,
  - zapewnienie właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
  - wymagania dotyczące pomieszczeń higienicznosanitarnych np. w odniesieniu do obowiązku urządzenia ustępów ogólnodostępnych dla ludzi,

- prowadzono nadzór nad inwestycjami w procesie ich planowania i lokalizacji, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych, miał na celu zapewnienie ochrony przed szkodliwymi wpływami i uciążliwościami,
- podejmowano działania prowadzone na wniosek inwestorów (w tym m.in. organów administracji samorządowej) związane z kontrolą spełnienia właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w nowopowstałych obiektach żywnościowo-żywnościowych, obiektach, w których wykonywana jest działalność lecznicza, placówkach oświatowych, budynkach zamieszkania zbiorowego oraz w obiektach turystyczno-rekreacyjnych, usługowych i handlowych,
- uzgadniano dokumentację projektową pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych oraz uzgadnianie projektów technologicznych adaptowanych i modernizowanych obiektów jest jednym z zadań realizowanych na przedmiotowym stanowisku i jednocześnie stanowi gwarancję realizacji inwestycji we właściwy sposób w późniejszym okresie. W trakcie uzgadniania brano pod uwagę przepisy szczegółowe odnoszące się m.in. do warunków technicznych, higieny środków spożywczych, bezpieczeństwa i higieny pracy, zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Zwracano szczególną uwagę na dostosowanie układu funkcjonalnego obiektów, instalacji wewnętrznych, elementów wyposażenia itp. do zakresu podejmowanej działalności.

W 2025 roku uzgadniano projekty budowlane i technologiczne, wśród których liczną grupę stanowiły obiekty użyteczności publicznej:

- obiekty związane z obrotem artykułami spożywczymi,
- zakłady kosmetyczne,
- obiekty usługowo-handlowe,
- obiekty turystyczno-rekreacyjne,
- budynki zamieszkania zbiorowego.

Ponadto uzgadniano projekt stacji uzdatniania wody, zbiornika na wodę pitną oraz fragmentu sieci kanalizacyjnej.

- Działania sprowadzały się również do uczestnictwa w dopuszczeniu do użytkowania obiektów. Polegało to w szczególności na sprawdzeniu zgodności realizacji obiektów budowlanych z dokumentacją projektową i zapewnieniu odpowiednich warunków w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, co było realizowane poprzez przeprowadzanie kontroli obiektów, we współpracy z odpowiednimi komórkami, które w dalszym etapie przejmowały dane obiekty pod nadzór bieżący.
- W trakcie prowadzonych postępowań związanych z dopuszczeniem do użytkowania wnioskowanych inwestycji stwierdzono, iż we wszystkich obiektach zostały spełnione warunki higieniczne i zdrowotne do prowadzenia danej działalności, co możliwe było dzięki współpracy z inwestorami, pracownikami powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych i wojewódzkiej stacji. W ramach postępowań prowadzonych w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane kilkakrotnie stwierdzono zgodność wykonania obiektów budowlanych z projektem budowlanym z zastrzeżeniem, że projekt jest niezgodny z przepisami w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących m.in. braku zgody państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego na obniżenie wysokości pomieszczeń, czy też nie wydzielenie przedsionka izolacyjnego w toalecie przeznaczonej dla personelu. Ponadto w wielu sprawach prowadzonych w trybie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane kontrole obejmowały więcej niż jeden obiekt budowlany, co wynikało z objęcia zamierzeń inwestycyjnych wyłącznie jednym pozwoleniem na budowę, przez co wykazana poniżej liczba kontroli nie odzwierciedla w pełni stanu faktycznego. Dodatkowo sprawy prowadzone w trybie art. 56 Prawa budowlanego, które dotyczyły głównie budynków mieszkalnych jednorodzinnych bez wydzielonej części usługowej (kategoria I), budynków rekreacji indywidualnej, czy też budynków gospodarczych (kategoria III), dla których konieczność uzyskania pozwolenia na użytkowanie wynikała z prowadzonej procedury naprawczej w nadzorze budowlanym (projekty zamiennne), a także dróg publicznych i kolejowych

(kategoria IV) i sieci (kategoria XXVI), załatwiane były z zastosowaniem tzw. „milczącej zgody”, każdorazowo ujmowanej w piśmie, w którym wskazywano, iż w związku z zakresem inwestycji nie ma konieczności zajmowania stanowiska przed przystąpieniem do użytkowania obiektu objętego wnioskiem. Należy zwrócić uwagę, że ww. obiekty nie podlegały nadzorowi tut. Organu, ponadto przedkładane projekty budowlane nie posiadały uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

- W przypadku realizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny jest jednostką wydającą opinię, co do wpływu inwestycji na zdrowie i życie ludzi, na etapie jej realizacji i eksploatacji, oraz potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W trakcie prowadzonych postępowań brano pod uwagę m.in. oddziaływanie w zakresie zanieczyszczeń powietrza, hałasu, drgań oraz zanieczyszczeń wody pitnej i gleby.
- Przeprowadzane były również uzgodnienia projektów: miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, oraz decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego, co według przepisów szczególnych jest obligatoryjne. W trakcie prowadzonych postępowań, w ramach posiadanych kompetencji, weryfikowano zasady dotyczące prowadzenia prawidłowej gospodarki wodnej i ściekowej, gospodarki odpadami, uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną, ochronę klimatu akustycznego oraz powietrza atmosferycznego.

Realizując ustawowe obowiązki i zadania w zakresie Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajęto **662 stanowiska** (dla porównania w 2024 roku zajęto **365 stanowiska**), w tym:

- w postępowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gminy wydano:
  - **6 uzgodnień** dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, dla porównania w 2024 roku wydano również 6 uzgodnień,
  - **7 opinii** do projektów dokumentów, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, co do spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych, dla porównania w 2024 roku wydano 12 opinii,
- w postępowaniu w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wydano:
  - **6 opinii** co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, dla porównania w 2024 roku wydano 15 opinii,
  - **30 uzgodnień** dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych, nowoprojektowanych, adaptowanych, modernizowanych, przebudowywanych i rozbudowywanych obiektów, dla porównania w 2024 roku wydano 29 opinii,
  - **2 decyzje** w ramach zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych, dla porównania w 2024 roku wydano 3 decyzje,
  - **466 uzgodnień** dotyczących spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji inwestycji celu publicznego, dla porównania w 2024 roku wydano 169 uzgodnień,
  - **104 opinie** w wyniku uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych (dla porównania w 2024 roku wydano 89 opinii), a także **33 pisma** z zastosowaniem tzw. „milczącej zgody” (dla porównania w 2024 roku wydano 24 pisma).

Ogółem wydano **147 opinii** sanitarnych (dla porównania w 2024 roku wydano 149 opinii) oraz **468 postanowień** (dla porównania w 2024 roku wydano 171 postanowień). Pozostałe stanowiska

wyrażane były w formie pisma.

Sporządzono i wydano **557 decyzji płatniczych** (dla porównania w 2024 roku wydano 285 decyzji płatniczych). Przeprowadzono **107 kontroli** obiektów (dla porównania w 2024 roku przeprowadzono 118 kontroli obiektów, w tym 30 wizji lokalnych).

Bardzo ważną rolę odgrywa pomoc udzielana inwestorom, która sprowadzała się m.in. do przekazywania informacji z zakresu aktualnych przepisów sanitarnych, wymaganej dokumentacji, niezbędnej do przedłożenia, w związku z dopuszczeniem obiektu do użytkowania oraz spełniania wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie projektowania inwestycji.

Działalność opierała się również na współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zakopanem, a także organami administracji samorządowej powiatu tatrzańskiego.

7) Oddział Laboratoryjny – Punkt Poboru Próbek

Działalność Oddziału Laboratoryjnego w obsadzie jednoosobowej była w 2025 r. ograniczona do przyjmowania i rejestrowania próbek materiału ludzkiego, wody i żywności, które są transportowane do badań wykonywanych przez Oddział Laboratoryjny WSSE w Krakowie (z oddziałami zamiejscowymi w Tarnowie oraz Wadowicach). Po wykonaniu badań przez WSSE w Krakowie drukowano, wydawano sprawozdania i raporty.

W 2025 r. do badań w ramach nadzoru przyjęto ogółem **966 próbek**, w tym:

- **246** próbki materiału ludzkiego (ze styczości, od ozdowieńców, nosiceli i młodzieży szkolnej);
- **572** próbek wody;
- **141** próbek żywności i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach nadzoru;
- **7** próbek kosmetyków.

Do badań laboratoryjnych przyjmowano także próbki materiału ludzkiego od klientów zewnętrznych - ogółem przyjęto badań na nosicielstwo 2306 próbek i 1 próbkę do badania żywności na zlecenie.

8) Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia

Działania promocyjne

W 2025 roku na terenie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zakopanem realizowane były następujące **programy edukacyjne**:

- „Skąd się biorą produkty ekologiczne”,
- „Czyste powietrze wokół nas”,
- „Bieg po zdrowie”,
- „Nie pal przy mnie, proszę”,
- „Znajdź właściwe rozwiązanie”,
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?”,
- „Znamie! Znam je?”, „Podstępne WZW”,
- „Wybierz Życie-Pierwszy Krok”
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS.

W wyżej wymienionych programach wzięło udział **6917** uczniów ze szkół i przedszkoli z terenu powiatu tatrzańskiego.

Realizacja interwencji nieprogramowych

Działania z promocji zdrowia były skierowane głównie na profilaktykę:

- palenia tytoniu,
- promocję higieny jamy ustnej, w tym profilaktyka próchnicy i chorób przyzębia,

wszawicy.

- 1) Z okazji Światowego Dnia Wody przeprowadzono prelekcje dla przedszkolaków. Spotkania skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym – **w działaniach uczestniczyło 126 przedszkolaków z 1 placówki oświatowej.**
- 2) Z okazji Światowego Dnia Walki z Cukrzycą przeprowadzono prelekcje dla uczniów dot. zdrowych nawyków żywieniowych. Spotkania skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym – **w działaniach uczestniczyło 43 uczniów z 2 placówek oświatowych.**
- 3) Z okazji Światowego Dnia Walki z Anoreksją przeprowadzono prelekcje dla uczniów dot. Anoreksji i Bulimii. Spotkania skierowane były do uczniów szkoły średniej – **w działaniach uczestniczyło 15 uczennic z 1 placówki oświaty.**
- 4) Z okazji Światowego Dnia AIDS i Międzynarodowego Dnia Pamięci o zmarłych na AIDS przeprowadzono prelekcje dla uczniów dot. zakażenia HIV i zwalczaniu AIDS. Spotkania skierowane były do uczniów szkoły podstawowych i średniej – **w działaniach uczestniczyło 167 uczniów klas 7 i 8 szkoły podstawowej z 5 placówek oświaty i 354 uczniów szkoły średniej z 4 placówek oświaty.**
- 5) Z okazji Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych (galerii plakatów) w placówkach leczniczych oraz udostępniono galerię plakatów na social mediach.
- 6) Z okazji Światowego Dnia Zdrowia zorganizowano konferencję nt szczepień ochronnych dla 70 osób + zorganizowano stoisko edukacyjno-informacyjne
- 7) Z okazji Światowego Europejskiego Tygodnia Szczepień przeprowadzono dystrybucję materiałów informacyjno-edukacyjnych (galerii plakatów) w placówkach leczniczych oraz udostępniono galerię plakatów na social mediach.
- 8) Z okazji Dnia Dziecka organizowanego przez UM w Zakopanem PSSE w Zakopanem zorganizowało stoisko edukacyjno-informacyjne na Równiach Krupowych

Interwencje nieprogramowe krajowe:

- **Profilaktyka palenia tytoniu, w tym Światowy Dzień Rzucania Palenia i Światowy Dzień bez Tytoniu:**
  - dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do szkół;
  - zorganizowano stoiska informacyjno-edukacyjne w jednej ze szkół, przeprowadzono badania Smokerlyzerem wśród uczniów podczas Tygodnia Profilaktyki;
  - przeprowadzono prelekcje dla uczniów szkół średnich na temat szkodliwego wpływu palenia papierosów na zdrowie człowieka.
- **Uzależnienie od e-papierosów:**
  - przeprowadzono prelekcje dla uczniów dot. uzależnienia od e-papierosów. Spotkania zorganizowane z okazji „Tygodnia Profilaktyki” w jednej ze szkół podstawowych .

Szkodliwość telefonów komórkowych:

- przeprowadzono prelekcje dla uczniów dot. fonoholizmu uzależnienia od telefonów komórkowych, spotkania skierowane były do uczniów szkoły podstawowych i średniej – **w działaniach uczestniczyło 15 uczniów szkoły średniej z 1 placówki oświaty.**
- **Promocja zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej i prawidłowego odżywiania:**
  - zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne podczas zakopiańskiego „Dnia Dziecka”. Na stoisku oprócz ulotek i broszur kampanijnych, można było poczęstować się owocami, sokami. Dzieci otrzymywały balony z owocowym nadrukiem, mogły zagrać w gry profilaktyczne oraz zgadywanki.
  - zorganizowano stoisko informacyjno-edukacyjne podczas „Zakopiańskich Regionalnych Targów Żywności” organizowanych na Równiach Krupowych promujące kampanię informacyjną organizowaną przez Europejski Urząd ds. Bezpiecznej Żywności #UEChooseSafeFood tematem były: suplementy diety, higiena żywności, znakowanie

żywności.

- **Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku letniego:**
    - przeprowadzono prelekcje dla uczniów, uczestników kolonii oraz opiekunów w ramach akcji Bezpieczne Wakacje. Na spotkaniach wyświetlona została prezentacja multimedialna dot. zagrożeń wakacyjnych, bezpieczeństwa w górach i nad wodą, bezpiecznego przebywania na słońcu, bezpieczeństwie żywności, zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, szkodliwości stosowania używek przez osoby nieletnie oraz zachowanie higieny osobistej podczas wakacji. **W działaniach wzięło udział 850 uczestników letniego wypoczynku.**
    - dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do domów wczasowych/kolonijnych.
  - **Bezpieczeństwo dzieci podczas wypoczynku zimowego:**
    - przeprowadzono prelekcje dla uczestników kolonii oraz opiekunów w ramach akcji Bezpieczne Ferie. Na spotkaniach omawiano tematy dot. zagrożeń, bezpieczeństwa na basenach i ciepłych źródłach, bezpiecznego przebywania na mrozie, bezpieczeństwie żywności, zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, szkodliwości stosowania używek przez osoby nieletnie oraz zachowanie higieny osobistej podczas ferii. **W działaniach wzięło udział 309 uczestników wypoczynku.**
    - dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do domów wczasowych/kolonijnych
  - **Higiena osobista:**
    - przeprowadzono 15 prelekcji dla uczniów szkół podstawowych w wieku wczesnoszkolnym + zerówka. **W prelekcjach wzięło udział 967 uczniów.**
  - **Promocja szczepień przeciw HPV**
    - -dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do placówek leczniczych;
    - zamieszczano informacje o promocji na social mediach.
    - spotkania z rodzicami podczas szkolnych wywiadówek. Przeprowadzono 4 spotkania w 4 szkołach podstawowych dla 97 rodziców
    - spotkanie z Seniorami. Przeprowadzono wykład dla osób w wieku 60+ w UM Zakopane
  - **Kampania różowy październik #jajuzaty?**, która miała na celu profilaktykę nowotworów piersi u kobiet – adresatami kampanii były kobiety w wieku od 15 do 70 roku życia:
    - dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do placówek leczniczych i szkół średnich;
- zamieszczano informacje o kampanii na social mediach.
- **Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach i Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach**
    - dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty) do placówek leczniczych i szkół średnich;
    - zamieszczano informacje o kampanii na social mediach.
  - **Akcja #Pod Okiem Sanepidu**, która miała za zadanie pokazać codzienne działania pracowników PSSE z różnych działów
    - tworzenie krótkich filmów edukacyjnych i udostępnianie w mediach społecznościowych Facebook
  - **Dzień Otwarty Sanepidu** dnia 7 kwietnia 2025r. PSSE w Zakopanem zorganizowała konferencję nt. profilaktyki szczepień ochronnych skierowaną do przedstawicieli oświaty i służby zdrowia temat: „Jak rozmawiać (z rodzicami) o szczepieniach” w konferencji wzięło udział 70 osób.

Inne przedsięwzięcia:

Na bieżąco zamieszczano ważne informacje dotyczące zdrowia publicznego na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zakopanem oraz w mediach społecznościowych (Facebook).

3. Realizacja projektów

Pracownicy Nadzoru Higieny Komunalnej oraz Nadzoru Żywności i Żywności wzięli udział w szkoleniach organizowanych w ramach programu FERS „Podniesienie kompetencji pracowników i pracowniczek Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie bezpieczeństwa żywności i żywienia, higieny środowiska oraz higieny radiacyjnej” Nr FERS.01.13-IP.07- 0005/24 w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Priorytet FERS.01 Umiejętności, Działanie FERS.01.13 Umiejętności w sektorze zdrowia.

Z tematów:

- Nadzór nad produkcją wody w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w kontekście wprowadzenia podejścia opartego na ryzyku przeszkolono 2 osoby.
- Czynniki mające wpływ na prowadzenie nadzoru w obszarze higieny komunalnej opartego na analizie i ocenie ryzyka przeszkolono 2 osoby.
- Nadzór organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej nad produkcją pierwotną w świetle obowiązujących przepisów przeszkolono 2 osoby.
- Pobieranie próbek żywności przeszkolono 3 osoby.
- HACCP przeszkolono 2 osoby.

Kierownik Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej został zakwalifikowany jako wykładowca w ramach Programu FERS „Aplikacja kontrolerska” jako drugi pracownik z województwa małopolskiego oraz do udziału w grupie roboczej GIS jako konsultant w sprawie tworzenia modułu w SEPIS – ewidencja interwencji.

4. Zagadnienia poruszane w zapytaniach składanych w trybie dostępu do informacji publicznej.

W 2025 r. wpłynęły 33 wnioski z zapytaniem składanymi w trybie dostępu do informacji publicznej.

- 10 dotyczyło obiektów żywienia
- 7 dotyczyło nadzoru Higieny Komunalnej
- 14 dotyczyło szczepień i osób uchylających się od szczepień
- 1 zapytanie o wprowadzenie systemu EZD
- 1 dokumentacji odbiorowej obiektu.

Wnioskodawcy zwracali się o:

- Udostępnienie dokumentacji z kontroli, np. w przypadku zatruc pokarmowych czy interwencji w obiektach żywieniowych oraz noclegowych.
- Udostępnienie dokumentacji archiwalnej obiektów (protokoły, decyzje, opinie itp.) w przypadku przejmowania przez nowego właściciela.
- Dane statystyczne dotyczące liczby wykonanych kontroli, nałożonych mandatów, nałożonych kar, liczby nadzorowanych obiektów w danym okresie czasu.
- Rejestry obiektów pod nadzorem, np. sprzedaż i produkcja lodów, żywnie otwarte i zamknięte.
- Informacje na temat jakości wody z danego wodociągu.
- Udzielenie odpowiedzi na temat stanu sanitarnego danego obiektu – turyści, nowy

właściciel.

- Badania wody na pływalniach np. w kierunku ameb.
- Udzielenie informacji w zakresie szczepień: odporność po szczepieniu, podstawa prawna listy uchylających, szczepienia u os. narodowości ukraińskiej, przeciwwskazania do szczepień, zgony po szczepieniach, NOP ilość ciężkich, odszkodowania, grzywny za niezgłoszenie, bezpieczeństwo szczepień, dane osób prowadzących postępowania, łańcuch chłodniczy, dystrybucja szczepionek, kontrole w POZ, liczbę zgonów z powodu szczepień, ilości dzieci nieszczepionych lub nie w pełni zaszczepionych, ilość dzieci niezaszczepionych z powodów medycznych, niemedycznych, czy skorzystanie przez rodzica po badaniu kwalifikacyjnym z prawa do złożenia sprzeciwu do opinii lekarskiej zostanie przez Organ uznane jako "uchylanie się" przez rodziców od wykonania obowiązku "poddania dziecka szczepieniom", ilość osób niezaszczepionych ujawnionych podczas kontroli kart uodpornienia w POZ.
- Informację na temat wprowadzenia w stacji systemu EZD – procedura, zarządzenie, koszty wprowadzenia.

POSUMOWANIE

1. Plan kontroli został wykonany w 97% - na 1759 planowane kontrole wykonano 1702. Pobór prób wody – wykonano 98% i żywności - wykonano w 100%. Ponadto przeprowadzono 1302 kontrole doraźne, były to kontrole odbiorowe, sprawdzające, tematyczne i interwencyjne.
2. Do PSSE w Zakopanem wpłynęło 186 sygnałów obywatelskich z czego 63 były zasadne (czyli ok. 34%), a 110 bezzasadnych. W 176 przypadkach przeprowadzono kontrole sanitarne. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 36 mandaty karne na kwotę 7100 zł. Ponadto wysłano 13 wniosków do WSSE o nałożenie kary pieniężnej z ustawy o bezpieczeństwie żywności. Ponad 50% składnych wniosków jest bezzasadnych, co w znacznym stopniu destabilizuje pracę i wykonywanie kontroli planowanych oraz innych zdań.
3. W roku 2025 pracownicy Sekcji Nadzoru Epidemiologii zorganizowali naradę dla Pracowników Punktów Szczepień mieszczących się na terenie powiatu tatrzańskiego na temat „Niespodziewane zdarzenie przerwania łańcucha chłodniczego-co zrobić by zmniejszyć ryzyko popełniania błędów”, podczas którego przypomniano o konieczności zgłaszania osób uchylających się od obowiązkowych szczepień ochronnych. Ponadto przedstawiciel Sekcji Nadzoru Epidemiologii wraz z przedstawicielem Oświaty i Promocji Zdrowia przeprowadził akcję promocyjną szczepień zalecanych dla Seniorów.
4. Pracownicy Nadzoru Higieny Żywności i Żywnienia wzięli udział w spotkaniu z bezrobotnymi w Starostwie Powiatowym w Zakopanem w celu zachęcenia ich do prowadzenia własnej działalności w ramach produkcji domowej. Przedstawili prezentację, która później została wykorzystana do podobnych spotkań na terenie całego województwa.
5. Sekcja Nadzoru Epidemiologii w 2025 r. rozpoczęła ogólnopolską kontrolę kart uodpornienia w Punktach Szczepień, która objęła łącznie ponad 13 000 kart na terenie powiatu tatrzańskiego. Wszyscy pracownicy nadzoru zostali zaangażowani do pomocy przy kontroli tych kart. Drugi etap kontroli objął ponad 2 700 kart uodpornienia do weryfikacji. Pracownicy PSSE w Zakopanem wykonali łącznie 51 kontroli tematycznych w Punktach Szczepień w związku z ww. ogólnopolskim programem.
6. Wieloletnia współpraca z Wójtem Gminy Biały Dunajec, spotkania z przedstawicielami urzędu oraz pisemne monity doprowadziły do uruchomienia profesjonalnej stacji uzdatniania wody na najbardziej zanieczyszczonym z ujęć, przez co znacznie wzrosło bezpieczeństwo zdrowotne ludzi korzystających z wody pitnej w tym rejonie. W powiecie tatrzańskim 75% mieszkańców jest zaopatrywanych w wodę pitną z nadzorowanych źródeł. Odnotowano znaczną poprawę jakości wody w stosunku do lat ubiegłych.
7. Kierownik Sekcji Nadzoru Higieny Komunalnej zorganizował i przeprowadził szkolenie dla próbkobiorców wody do spożycia. W szkoleniu wzięło udział 9 osób spoza stacji, tj. reprezentujących zarządców ujęć wody.
8. Nowe moduły w systemie Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) nałożyły na pracowników dodatkowe obowiązki wprowadzania do systemu danych z kontroli,

wniosków i danych z interwencji oraz wprowadzanie harmonogramów badań wody, danych dotyczących systemów zaopatrzenia w wodę.

9. Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne zobligowała nas do cyfryzacji procesów, w tym do umożliwienia załatwiania spraw drogą elektroniczną. W PSSE w Zakopanem wdrożono system EZD RP dla wszystkich spraw prowadzonych w nadzorze sanitarnym i części spraw w administracji.
10. Podniesienie kwalifikacji pracowników stacji poprzez udział w 90 szkoleniach zorganizowanych przez GIS oraz inne podmioty zewnętrzne, dzięki czemu został podniesiony profesjonalizm pracy w naszej stacji.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Zakopanem

mgr Beata Trojańska

Dokument podpisany elektronicznie

Zakopane, dnia 16 marca 2026 r.